

Warszawa, dnia 14 stycznia 2020 r.

Poz. 4

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KLIMATU¹⁾

z dnia 13 stycznia 2020 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Wigierskiego Parku Narodowego na rok 2020

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 12 ust. 2 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Wigierskiego Parku Narodowego na rok 2020.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych oraz maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia;
- 6) wyznaczenie miejsc połowu ryb, stanowiące załącznik nr 6 do zarządzenia.

---

¹⁾ Minister Klimatu kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu (Dz. U. poz. 2266).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU

Michał Kurtyka

Załączniki do zarządzenia
Ministra Klimatu
z dnia 13 stycznia 2020 r. (poz. 4)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	<p>Zmiany stosunków wodnych – obniżanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych zagrażające w szczególności:</p> <p>1) siedliskom przyrodniczym:</p> <p>a) sosnowemu borowi bagiennemu (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>), borealnej świerczynie bagiennej (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>), sosnowo-brzozowemu lasowi bagiennemu (<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>),</p> <p>b) nizinnym torfowiskom zasadowym o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (torfowiskom alkalicznym),</p> <p>c) torfowiskom nakredowym (<i>Cladietum marisci, Caricetum buxbaumii</i>),</p> <p>d) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom, przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>,</p> <p>e) torfowiskom wysokim z roślinnością torfotwórczą (torfowiskom żywym),</p> <p>f) starorzeczom i naturalnym eutroficznym zbiornikom wodnym ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i>,</p> <p>g) naturalnym dystroficznym zbiornikom wodnym;</p>	<p>1. Działania na rzecz umieszczenia w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego postanowień:</p> <p>1) ograniczających prace ziemne i kopanie stawów, przyczyniających się do obniżania średniego poziomu wód gruntowych, w odległości mniejszej niż 100 m od granic siedlisk i stanowisk gatunków Natura 2000;</p> <p>2) ograniczających możliwość wydobywania kopalin mineralnych i torfu na terenie WPN²⁾;</p> <p>3) uwzględniających konieczność prowadzenia gospodarki wodnej ukierunkowanej na minimalizację poboru wody do celów komunalnych i rolniczych.</p> <p>2. Działania na rzecz utrzymania drobnych zbiorników (oczek) wodnych na obszarze użytków rolnych.</p> <p>3. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie ekologicznego znaczenia oczek wodnych dla ekosystemów WPN.</p> <p>4. Wykupy gruntów prywatnych na rzecz WPN lub Skarbu Państwa, w szczególności gruntów przyległych bezpośrednio do jezior i rzek</p>

	<p>2) stanowiskom gatunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>), b) poczwarówki Geyera (<i>Vertigo geayeri</i>), c) poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), d) czerwończyka nieparka (<i>Lycaena dispar</i>), e) zalotki większej (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), f) trzepli zielonej (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), g) traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>), h) kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>), i) bobra (<i>Castor fiber</i>), j) wydry (<i>Lutra lutra</i>)	
2	<p>Zanieczyszczenie rzek i jezior ściekami pochodzącymi z gospodarstw domowych oraz z działalności związanej z rolnictwem i przemysłem, zagrażające w szczególności:</p> <p>1) siedliskom przyrodniczym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom, przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>, b) torfowiskom żywym, c) twardowodnym oligo- i mezotroficznym zbiornikom z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>, d) starorzeczom i naturalnym eutroficznym zbiornikom wodnym ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i>, e) naturalnym dystroficznym zbiornikom wodnym; <p>2) stanowiskom gatunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) aldrowandy pęcherzykowatej (<i>Aldrovanda vesiculosa</i>), b) krasnorostu (<i>Hildenbrandtia rivularis</i>),	<p>1. Wspieranie działań jednostek samorządu terytorialnego na rzecz:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) rozbudowy kanalizacji sanitarnej umożliwiającej odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w miejscowościach położonych w WPN; 2) podłączenia wszystkich gospodarstw do sieci kanalizacyjnej w miejscowościach wyposażonych w kanalizację sanitarną. <p>2. Pozytywne opiniowanie lub uzgadnianie projektów tylko tych przedsięwzięć, które odpowiednio uwzględniają:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) zainstalowanie i zapewnienie prawidłowej eksploatacji kanalizacji burzowej; 2) wyposażanie pól biwakowych i kempingów w instalacje sanitarne zapobiegające zanieczyszczeniu gleb, wody gruntowej i powierzchniowej. <p>3. Propagowanie systematycznej modernizacji i stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) w istniejących oczyszczalniach ścieków na terenie WPN, w celu maksymalnego ograniczenia ładunków biogenów odprowadzanych do wód powierzchniowych lub gleb.</p> <p>4. Działania na rzecz ograniczenia zabudowy terenów przyległych do jezior i rzek przez postulowanie wyznaczenia i wyłączenia spod zabudowy 100 m strefy ochronnej.</p>

	<p>c) poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>), d) poczwarówki Geyera (<i>Vertigo geyeri</i>), e) poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), f) czerwończyka nieparka (<i>Lycaena dispar</i>), g) zalotki większej (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), h) kreślinka nizinnego (<i>Graphoderus bilineatus</i>), i) trzepli zielonej (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), j) piskorza (<i>Misgurnus fossilis</i>), k) kozy (<i>Cobitis taenia</i>), l) różanki (<i>Rhodeus sericeus</i>), m) traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>), n) kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>), o) rzekotki drzewnej (<i>Hyla arborea</i>), p) ropuchy paskówki (<i>Epidalea calamita</i>), q) ropuchy zielonej (<i>Bufo viridis</i>), r) ropuchy szarej (<i>Bufo bufo</i>), s) traszki zwyczajnej (<i>Lissotriton vulgaris</i>), t) żaby jeziorkowej (<i>Pelophylax lessonae</i>), u) żaby moczarowej (<i>Rana arvalis</i>), v) żaby wodnej (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>), w) żaby trawnej (<i>Rana temporaria</i>), x) grzebiuszki ziemnej (<i>Pelobates fuscus</i>), za) bobra (<i>Castor fiber</i>), zb) wydry (<i>Lutra lutra</i>)</p>	<p>5. Działania na rzecz utrzymywania drzewostanów i trwałej pokrywy roślinnej na brzegach jezior i rzek. 6. Działania na rzecz utrzymywania dotychczasowych ekstensywnych form użytkowania terenów rolnych sprzyjających przekształcaniu użytków ornyczych na łąki i pastwiska. 7. Propagowanie ograniczania nawożenia i stosowania chemicznych środków ochrony roślin oraz chlorków do usuwania lodu i śniegu z dróg. 8. Działania edukacyjne na rzecz stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej³⁾, w szczególności w części dotyczącej sposobów postępowania z nawozami i środkami ochrony roślin. 9. Działania zmierzające do umieszczania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zakazów lokalizowania na terenie WPN składowisk odpadów i instalacji do przetwarzania odpadów oraz nowych ferm hodowlanych dla obsady powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza. 10. Oczyszczanie z odpadów brzegów i dna jezior i rzek. 11. Wykup gruntów prywatnych na rzecz WPN. 12. Ograniczanie efektów eutrofizacji wybranych jezior przez sterowanie strukturą gatunkową i liczebnością populacji ryb - biomanipulacja powodująca ograniczanie zakwitów glonów planktonowych. 13. Działania edukacyjne, w tym praktyczne, mające na celu łagodzenie skutków działalności bobrów w sytuacji konfliktu z gospodarczym wykorzystaniem obszarów objętych ochroną krajobrazową</p>
<p>3</p>	<p>Zaburzenia w składzie gatunkowym ichtiofauny – spadek różnorodności oraz zmiany struktury gatunkowej i liczebności ryb, spowodowane: 1) zmianami w strukturze troficznej ekosystemów wodnych; 2) kłusownictwem rybackim; 3) presją kormorana czarnego (<i>Phalacrocorax carbo</i>)</p>	<p>1. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb przez: 1) zarybienia wybranych wód WPN wylęgiem i narybkiem gatunków zagrożonych wyginięciem lub spadkiem liczebności; 2) prowadzenie zabiegów restytucyjnych w odniesieniu do gatunków ryb, które przestały występować w WPN; 3) odłowy regulacyjne i kontrolne;</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 4) badania naukowe i monitoring zmian zachodzących w strukturze i liczebności zespołów ichtiofauny; 5) zwalczanie kłusownictwa rybackiego oraz dostosowanie zasad wędkowania do potrzeb ochrony ekosystemów wodnych, w szczególności przez modyfikowanie metod i terminów wędkowania, określanie gatunków ryb oraz ich minimalnych rozmiarów uprawniających do pozyskania; 6) pozyskanie ikry siei (<i>Coregonus lavaretus</i>), sielawy (<i>Coregonus albula</i>) i szczupaka (<i>Esox lucius</i>), hodowla wylęgu na potrzeby zarybień wód WPN w warunkach kontrolowanych. <p>2. Działania mające na celu ograniczenie presji kormorana czarnego (<i>Phalacrocorax carbo</i>):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) monitoring liczebności; 2) uwzględnianie presji kormorana na poszczególne gatunki ryb przy ustalaniu wielkości odłowów regulacyjnych; 3) kompensacja presji na rybostan przez zarybienia; 4) niedopuszczanie do zakładania nowych kolonii lęgowych, w szczególności przez płoszenie ptaków
4	Pogarszanie się warunków sanitarnych i tlenowych w strefie litoralu jezior	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zimowe koszenie części trzcinowisk, niepowodujące niszczenia siedlisk bytowania ptaków. 2. Częściowe usuwanie z wybranych akwenów skoszonej roślinności wynurzanej
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszanie się powierzchni siedlisk otwartych i zbiorowisk leśnych z gatunkami światłożądnymi w wyniku sukcesji ekologicznej na skutek zaprzestania koszenia i wypasu oraz zalesiania. 2. Zanikanie cennych zbiorowisk łąkowych w wyniku zbyt intensywnego użytkowania łąkowego. 3. Przekształcanie łąk i muraw wskutek zaorywania, zalesiania lub sukcesji, zagrażające:<ol style="list-style-type: none"> 1) siedliskom przyrodniczym:<ol style="list-style-type: none"> a) niżowym świeżym łąkom użytkowanym ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>),	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolniczych - udziału powierzchni poszczególnych rodzajów użytków. 2. Wspieranie działań na rzecz utrwalenia dotychczasowego sposobu użytkowania siedlisk przyrodniczych Natura 2000. 3. Wspieranie działań na rzecz utrzymania podobnego sposobu zagospodarowania powierzchni ziemi na obszarach przyległych do siedlisk przyrodniczych Natura 2000. 4. Przywracanie i podtrzymywanie tradycyjnej gospodarki łąkarskiej – ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk z jednoczesnym, co najwyżej 2-3 krotnym koszeniem lub wypasem w ciągu roku.

	<ul style="list-style-type: none"> b) ziołoroślom nadrzecznym (<i>Convolvuletalia sepium</i>), c) zmiennowilgotnym łąkom trzęślicowym (<i>Molinion</i>), d) torfowiskom alkaicznym, e) torfowiskom nakredowym (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>), f) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom, przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>, g) torfowiskom żywym, h) roślinności okrajkowej z klasy <i>Trifolio-Geranietea</i>, i) gatunkom typowym dla widnych lasów (<i>Serratulo-Pinetum</i>, <i>Potentillo albae-Quercetum</i>, <i>Peucedano-Pinetum</i>); 2) gatunkom roślin: <ul style="list-style-type: none"> a) leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum</i>), b) sasanki otwartej (<i>Pulsatilla patens</i>), c) obuwika pospolitego (<i>Cypripedium calceolus</i>); 3) gatunkom ptaków: <ul style="list-style-type: none"> a) błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), b) trzmielojada (<i>Pernis apivorus</i>), c) orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), d) derkacza (<i>Crex crex</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Działania na rzecz usuwania, poza 10-metrową strefą brzegową wód, zadrzewień i zarośli z gruntów ewidencjonowanych jako łąki i pastwiska. 6. Promocja i wdrażanie programów rolno-środowiskowo-klimatycznych sprzyjających ekstensywnemu użytkowaniu łąk i pastwisk. 7. Wspieranie działań na rzecz niezalesiania siedlisk przyrodniczych Natura 2000 o charakterze łąk i muraw. 8. Działania na rzecz utrzymywania najcenniejszych otwartych powierzchni nieleśnych przez wypas, cykliczne koszenie, usuwanie drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej, z usuwaniem pozyskanej biomasy. 9. Tworzenie stanowisk zastępczych dla gatunków występujących dotychczas na przekształcanych siedliskach. 10. Kształtowanie warunków siedliskowych sprzyjających utrzymaniu populacji gatunków będących przedmiotem ochrony występujących na przekształcanych siedliskach. 11. Wykup gruntów prywatnych na rzecz WPN lub Skarbu Państwa
<p>6</p>	<p>Rozprzestrzenianie się roślin i zwierząt należących do gatunków obcych, zagrażających gatunkom rodzimym oraz siedliskom przyrodniczym:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) grądowi subkontynentalnemu (<i>Tilio-Carpinetum</i>); 2) łągom olszowo-jesionowym (<i>Fraxino-Alnetum</i>); 3) sosnowemu borowi bagiennemu (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>); 4) borealnej świerczynynie na torfie (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>); 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań na rzecz ograniczania wprowadzania na obszar WPN roślin i zwierząt należących do gatunków obcych. 2. Monitoring dynamiki rozprzestrzeniania się gatunków obcych oraz podejmowanie koniecznych działań ograniczających ich liczebność. 3. Zwalczanie gatunków obcych roślin i zwierząt o cechach inwazyjnych na terenach objętych ochroną czynną oraz krajobrazową. 4. Działania zmierzające do umieszczania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz

	<p>5) sosnowo-brzozowemu lasowi bagiennemu (<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>);</p> <p>6) ziołoroślom nadrzecznym (<i>Convolvuletalia sepium</i>);</p> <p>7) wszystkim wodnym siedliskom Natura 2000 znajdującym się na obszarze WPN</p>	<p>miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego postanowień ograniczających powstawanie nowej zabudowy, która może sprzyjać wprowadzaniu obcych gatunków flory do środowiska.</p> <p>5. Prowadzenie działań edukacyjnych, wskazujących na zagrożenia wynikające z obecności gatunków obcych</p>
7	<p>Presja urbanizacyjna i turystyczna powodująca zanikanie gatunków roślin i zwierząt i ich ostoi, w szczególności:</p> <p>1) roślin:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum</i>), b) sasanki otwartej (<i>Pulsatilla patens</i>), c) gatunków światłolubnych i ciepłolubnych widnych lasów i ich skrajów oraz muraw: <i>Anemone sylvestris</i>, <i>Asperula tinctoria</i>, <i>Dianthus arenarius</i>, <i>Hypericum montanum</i>, <i>Lathyrus laevigatus</i>, <i>Lathyrus pisiformis</i>, <i>Oxytropis pilosa</i>, <i>Pulsatilla pratensis</i>, <i>Trifolium rubens</i>, d) gatunków nieleśnych torfowisk niskich, przejściowych i nakredowych oraz łąk zmiennowilgotnych: <i>Betula humilis</i>, <i>Carex buxbaumii</i>, <i>Carex chordorrhiza</i>, <i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>ochroleuca</i>, <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>, <i>Trollius europaeus</i>; <p>2) wszystkich gatunków płazów, w szczególności traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) i kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>);</p> <p>3) ptaków:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), b) bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>), c) orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), d) błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), e) kani czarnej (<i>Milvus migrans</i>), f) kani rudej (<i>Milvus milvus</i>), g) gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), <p>4) ssaków:</p>	<p>1. Działanie na rzecz ograniczenia urbanizacji WPN, w szczególności zabudowy obszarów położonych poza strefami zwartej zabudowy.</p> <p>2. Ograniczanie niepokojenia zwierząt przez dostosowanie zasad udostępniania WPN do wymagań ochrony gatunków</p>

	<ul style="list-style-type: none"> a) rysia (<i>Lynx lynx</i>) b) wilka (<i>Canis lupus</i>), c) bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i>), d) wydry (<i>Lutra lutra</i>) 	
8	<p>Urbanizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej, powodująca fragmentację siedlisk prowadzącą do izolacji miejsc występowania gatunków, zwiększenia ich śmiertelności w wyniku kolizji drogowych i pogorszenia się wskaźników stanu ochrony – zagrożenia dotyczą w szczególności gatunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) rysia (<i>Lynx lynx</i>); 2) wilka (<i>Canis lupus</i>); 3) bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i>); 4) wydry (<i>Lutra lutra</i>); 5) kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>); 6) traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>); 7) ptaków szponiastych 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Działanie na rzecz wyznaczenia korytarzy ekologicznych oraz ich wprowadzania do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin. 2. Monitoring śmiertelności gatunków. 3. Wnioskowanie o umieszczenie znaków ostrzegawczych i ograniczeń prędkości na drogach, na których dochodzi do licznych kolizji zwierząt z pojazdami. 4. Działanie na rzecz budowy przejść dla zwierząt w miejscach o wysokiej ich śmiertelności, wynikającej z kolizji z pojazdami. 5. Organizowanie akcji ochrony płazów w czasie ich migracji rozrodczych, w szczególności ustawianie płotków i przenoszenie płazów przez drogi. 6. Działanie na rzecz utrzymania obecnych klas dróg przecinających WPN
9	<p>Urbanizacja WPN prowadząca do pogorszenia walorów krajobrazowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Działanie na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do ich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień obejmujących: <ul style="list-style-type: none"> 1) wyłączenie określonych terenów spod zabudowy; 2) ochronę i kształtowanie regionalnych układów osadniczych; 3) rozplanowanie budynków w zagrodach, zieleni i ogrodzeń; 4) zachowanie regionalnego stylu architektury. 2. Działanie na rzecz ograniczania umieszczania na terenie WPN nowej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, w szczególności dróg, linii energetycznych, stacji bazowych telefonii komórkowych, wysokich kominów. 3. Wykupy gruntów na rzecz WPN lub Skarbu Państwa.

		<p>4. Promowanie dobrych praktyk w przypadku nowych inwestycji, konserwacji i remontów obiektów istniejących.</p> <p>5. Promowanie rodzimych gatunków roślin do nasadzeń wokół nowobudowanych obiektów i obiektów istniejących</p>
10	Negatywne oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych zagrażające trwałości wykonywanych zabiegów renaturyzacji zbiorowisk leśnych pochodzenia antropogenicznego	<p>1. Przywracanie składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanu charakterystycznych dla potencjalnego zespołu leśnego przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cięcia regulujące strukturę przestrzenną, gatunkową i wiekową – cięcia pielęgnacyjno-hodowlane i ochronne; 2) dolesianie wybranych luk i przerzedzeń, poprawki i uzupełnienia gatunkami zgodnymi z odtwarzanym zespołem leśnym; 3) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia, w szczególności mechaniczne rozdrabnianie gałęzi z pozostawieniem zrębków na powierzchni; 4) pielęgnację upraw leśnych; 5) inicjowanie i wspieranie odnowień naturalnych gatunków drzew typowych dla odtwarzanego zespołu leśnego. <p>2. Monitorowanie i prognozowanie występowania owadów stanowiących zagrożenie dla drzewostanów.</p> <p>3. Ograniczanie masowego pojawienia się (gradacji) owadów odżywiających się tkankami drzew (kambiofagi), w celu opóźnienia procesu rozpadu drzewostanów z dominacją świerka (<i>Picea abies</i>) lub sosny (<i>Pinus silvestris</i>), przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukiwanie i usuwanie drzew zasiedlonych, z wyłączeniem drzew martwych i obumierających umożliwiających osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunków wymagających martwego drewna; 2) wykładanie pułapek na owady (feromonowych i drzew pułapkowych); 3) korowanie drewna zasiedlonego przez kambiofagi
11	Niedostatek martwych i obumierających drzew uniemożliwiający osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunków, w tym niezapewniający niezbędnej bazy	<p>1. Pozostawianie martwych drzew stojących i drewna leżącego o zróżnicowanych wymiarach i w różnych stadiach rozkładu: drzew o ponadprzeciętnych rozmiarach,</p>

	<p>pokarmowej, wymagających martwego drewna jako podstawowego środowiska ich bytowania, w szczególności grzybów, owadów i następujących gatunków ptaków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dzięcioła białogrzbietego (<i>Dendrocopos leucotos</i>); 2) dzięcioła trójpalczastego (<i>Picoides tridactylus</i>) 	<p>spróchniałych (ze zgnilizną) i z owocnikami grzybów (hubami), z dziuplami, gniazdami ptaków, o nietypowym pokroju, domieszkowych gatunków pionierskich – brzozy (<i>Betula pendula</i>), wierzby iwy (<i>Salix caprea</i>), osiki (<i>Populus tremula</i>).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ograniczenie cięć sanitarnych w zbiorowiskach <i>Serratulo-Pinetum</i> i <i>Peucedano-Pinetum</i> w wieku drzewostanu powyżej 90 lat, gdy całkowity udział grubizny świerka jest mniejszy lub równy 40%
12	<p>Zubożenie składu gatunkowego i uproszczenie struktury przestrzennej silnie przekształconych antropogenicznie drzewostanów zdominowanych przez gatunki iglaste, szczególnie w siedlisku przyrodniczym grądu subkontynentalnego (<i>Tilio-Carpinetum</i>), mające bezpośredni wpływ na zły stan zachowania tego siedliska</p>	<p>Prowadzenie aktywnych działań rekonstrukcyjnych służących poprawie niewłaściwego stanu zachowania siedliska - jego struktury i funkcji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie udziału drzew liściastych gatunków grądowych, takich jak grab (<i>Carpinus betulus</i>), lipa (<i>Tilia cordata</i>), klon (<i>Acer platanoides</i>) i dąb (<i>Quercus robur</i>); 2) pozostawianie martwego drewna; 3) zahamowanie ekspansji gatunków lekkonasiennych – brzozy (<i>Betula pendula</i>) i osiki (<i>Populus tremula</i>) – z pozostawieniem ich w domieszce; 4) stopniowe ograniczanie liczebności świerka (<i>Picea abies</i>) i sosny (<i>Pinus silvestris</i>) oraz eliminacja gatunków obcych
13	<p>Szkody w lasach i uprawach rolnych powodowane przez ssaki roślinożerne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring szkód w drzewostanach i uprawach rolnych. 2. Analiza uwarunkowań ekologicznych wpływających na stan populacji jelenia, w szczególności relacji drapieżnik-ofiara, analiza przyrostu naturalnego populacji, śmiertelności osobników, migracji osobników. 3. Ochrona drzewostanów i upraw rolnych przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) regulację liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej (odstrzały redukcyjne) jelenia (<i>Cervus elaphus</i>); 2) zabezpieczanie upraw leśnych przed zgryzaniem i spałowaniem za pomocą ogrodzeń i repelentów; 3) zwiększenie bazy żerowej przez uprawę poletek śródleśnych z uprawami rolnymi. 4. Ochrona drzewostanów i zadrzewień przed zgryzaniem przez bobry przez mechaniczne zabezpieczanie pni

14	Pożary lasów, wywoływane w szczególności wypalaniem łąk i ściernisk oraz nieostrożnością osób posługujących się źródłami otwartego ognia, zagrażające w szczególności drzewostanom iglastym na siedliskach borowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowywanie zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych do II kategorii zagrożenia pożarowego lasu, w tym:<ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymywanie w stanie zapewniającym przejezdność dla wozów strażackich, wyznaczonych na dojazdy pożarowe następujących dróg leśnych: Królówek – Wiatrołuża, oddz. 58 – osada Samle I, oddz. 58 – osada Samle II, oddz. 58 – oddz. 53, Leszczewek – Huta, oddz. 49 – oddz. 65, Sobolewo – Krzywe, Płociczno – Wasilczyki, Sobolewo – oddz. 164, Sobolewo – oddz. 148, oddz. 148 – Zatoka Słupiańska, Sobolewo – oddz. 116, oddz. 388 – oddz. 392, oddz. 263 – oddz. 251, oddz. 242 – oddz. 230, Czerwony Krzyż – Zatoka Krzyżańska, Wysoki Most – Lipowe, Lipowe – oddz. 346, oddz. 205 – oddz. 235, oddz. 246 – oddz. 282; 2) organizowanie baz sprzętu do gaszenia pożarów lasu; 3) organizowanie obserwacji i patrolowania lasów w celu wczesnego wykrywania pożarów; 4) organizowanie punktu alarmowo-dyspozycyjnego (PAD). 2. Monitorowanie zagrożenia pożarowego obszarów leśnych. 3. Prowadzenie dyżurów przeciwpożarowych. 4. Wprowadzanie ograniczenia wstępu do lasu w okresach utrzymującego się najwyższego zagrożenia pożarowego. 5. Edukacja społeczności lokalnej oraz odwiedzających. 6. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe oraz Państwową Strażą Pożarną i ochotniczymi strażami pożarnymi w zakresie zapobiegania pożarom lasów. 7. Wspieranie starań o dofinansowywanie i doposażanie jednostek ochotniczej straży pożarnej na terenie gmin, w których położony jest WPN
15	Niezgodne z prawem korzystanie z zasobów WPN, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) kłusownictwo; 2) nielegalny zbiór lub odłów chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Policją, Strażą Leśną, Państwową Strażą Rybacką i innymi służbami oraz z miejscową ludnością w zakresie zapobiegania oraz zwalczania szkodnictwa leśnego.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Patrolowanie obszaru WPN, w celu ograniczania kłusownictwa oraz nielegalnego pozyskiwania roślin i grzybów, kontrolowanie osób dokonujących amatorskich połowów ryb. 3. Usuwanie urządzeń kłusowniczych. 4. Szkolenie pracowników WPN w zakresie umiejętności rozpoznawania gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną. 5. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przestrzegania przepisów obowiązujących na terenie WPN
16	<p>Zanikanie tradycyjnych, ekstensywnych sposobów użytkowania gruntów, zagrażające w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orlikowi krzykliwemu (<i>Clanga pomarina</i>); 2) derkaczowi (<i>Crex crex</i>); 3) trzmielojadowi (<i>Pernis apivorus</i>); 4) gąsiorkowi (<i>Lanius collurio</i>); 5) błotniakowi stawowemu (<i>Circus aeruginosus</i>); 6) rzadkim gatunkom roślin segetalnych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie tradycyjnych sposobów użytkowania gruntów, mających na celu utrzymanie mozaikowego krajobrazu rolniczego. 2. Wykup gruntów przyrodniczo cennych na rzecz WPN lub Skarbu Państwa. 3. Działania na rzecz niezalesiania użytków rolnych. 4. Utrzymanie terenów użytkowanych rolniczo przez WPN zgodnie z tradycyjnymi sposobami użytkowania. 5. Przeciwdziałanie urbanizacji gruntów rolnych
17	Zanieczyszczenia powietrza i gleb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprzątanie odpadów we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego. 2. Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów. 3. Termomodernizacja budynków stanowiących własność WPN oraz modernizacja systemów ich ogrzewania. 4. Wprowadzanie i popularyzacja technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii, niepowodujących uszczerbku dla walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych WPN. 5. Monitoring jakości powietrza i gleb w oparciu o dane zbierane przez Stację Bazową Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Wigry”. 6. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania i ograniczania zanieczyszczeniom powietrza i gleby
18	Pogarszanie się stanu obiektów dziedzictwa kulturowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remonty, konserwacja i rewaloryzacja obiektów zabytkowych będących własnością WPN. 2. Propagowanie ochrony zabytków i obiektów zabytkowych stanowiących własność innych podmiotów.

		<p>3. Działania na rzecz zabezpieczenia stanowisk archeologicznych przed nieuprawnioną eksploracją.</p> <p>4. Działania edukacyjne zmierzające do podtrzymania i kształtowania świadomości społeczności lokalnych, poczucia tożsamości i odpowiedzialności za dobra kultury materialnej i niematerialnej.</p> <p>5. Współpraca ze służbami konserwatorskimi, samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego</p>
19	Niepełny zakres wiedzy dotyczącej zasobów, tworów i składników przyrody, dziedzictwa kulturowego oraz procesów ekologicznych utrudniający prawidłową ochronę przyrody i dziedzictwa kulturowego	<p>1. Badanie dynamiki zmian stanu i funkcjonowania zasobów, tworów i składników przyrody oraz procesów ekologicznych.</p> <p>2. Rozwijanie badań naukowych i monitoringu środowiska przyrodniczego.</p> <p>3. Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej i dóbr kultury, w szczególności zabytków, cmentarzy, obiektów małej architektury</p>
20	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	Leczenie i okresowe przetrzymywanie zwierząt wymagających opieki w Ośrodku Rehabilitacji Zwierząt WPN, w celu doprowadzenia ich do stanu umożliwiającego powrót do naturalnego środowiska
21	Synantropizacja dziko występujących zwierząt, w szczególności osobników wilka (<i>Canis lupus</i>), z uwagi na obecność zwierząt gospodarskich	Współdziałanie w zakresie zabezpieczania łąk i pastwisk, na których wypasane są zwierzęta gospodarskie, przy użyciu fladrów oraz pastuchów elektrycznych

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	Nasilająca się presja urbanizacyjna, zagrażająca zachowaniu różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych WPN	<p>1. Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień wskazujących obszary, które powinny zostać wyłączone z zabudowy.</p> <p>2. Edukacja społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń dla krajobrazu i przyrody WPN związanych z urbanizacją</p>

2	<p>Intensyfikacja rolnictwa i związane z nią:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) specjalizacja, mechanizacja i chemizacja produkcji rolnej, której konsekwencją są monokultury i zanieczyszczenie środowiska; 2) scalanie gruntów, których konsekwencją jest zanikanie tradycyjnego krajobrazu (miedz, śródpolnych zadrzewień, terenów podmokłych i o charakterze bagiennym) 	<p>Działania na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego łączącego przyjazne środowisku praktyki gospodarowania, wspomagającego wysoki stopień różnorodności biologicznej, wykorzystującego naturalne procesy ekologiczne oraz zapewniającego właściwy dobrostan zwierząt</p>
3	<p>Negatywne oddziaływanie turystów korzystających z WPN, zagrażające w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) twardowodnym oligo- i mezotroficznym zbiornikom z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>; 2) starorzeczom i naturalnym eutroficznym zbiornikom wodnym ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i>; 3) naturalnym dystroficznym zbiornikom wodnym; 4) grądowi subkontynentalnemu (<i>Tilio-Carpinetum</i>); 5) łągom jesionowo-olszowym (<i>Fraxino-Alnetum</i>); 6) sosnowemu borowi bagiennemu (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>); 7) borealnej świerczynie na torfie (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>); 8) sosnowo-brzozowemu lasowi bagiennemu (<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>); 9) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom (przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>); 10) torfowiskom żywym; 11) roślinności okrajkowej z klasy <i>Trifolio-Geranietea</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzanie ograniczeń lub modyfikowanie zasad ruchu turystycznego i udostępniania WPN zarządzeniami Dyrektora WPN w przypadku, kiedy wyniki prowadzonego monitoringu przyrodniczego wskażą na pogarszanie się stanu ochrony gatunków i ekosystemów. 2. Rozbudowa i utrzymanie infrastruktury zabezpieczającej przedmioty ochrony przed degradacją, w tym budowa kładek, barierek, punktów widokowych. 3. Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu ograniczenie ruchu turystycznego na obszarach, na których znajdują się zagrożone siedliska lub gatunki

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	<p>Eutrofizacja i zanieczyszczenie wód dopływających do ekosystemów wodnych WPN spoza jego granic</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań jednostek samorządu terytorialnego na rzecz: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozbudowy kanalizacji sanitarnej umożliwiającej odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w miejscowościach położonych w zlewni wód WPN⁴⁾ poza jego granicami;

		<p>2) poprawy skuteczności oczyszczania ścieków;</p> <p>3) podłączenia wszystkich gospodarstw do sieci kanalizacyjnej w miejscowościach wyposażonych w kanalizację sanitarną w zlewni wód WPN poza jego granicami.</p> <p>2. Pozytywne opiniowanie lub uzgadnianie przedsięwzięć, które uwzględniają zainstalowanie kanalizacji burzowej.</p> <p>3. Promowanie metod usuwania zanieczyszczeń z wód burzowych i roztopowych.</p> <p>4. Działania na rzecz ograniczania dopływu substancji chemicznych z obszarów użytkowanych rolniczo i terenów zurbanizowanych.</p> <p>5. Uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które zapobiegą lokalizacji w otulinie WPN składowisk odpadów, które mogą spowodować zanieczyszczenie wód dopływających do WPN</p>
2	Zmiany stosunków wodnych w otulinie WPN negatywnie wpływające na WPN	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień dotyczących utrzymania poziomu wód powierzchniowych właściwego dla ochrony mokradeł i torfowisk przed osuszeniem, w szczególności w zakresie:</p> <p>1) konieczności zabezpieczenia przed osuszeniem terenów podmokłych - mokradeł i torfowisk, przylegających do terenu WPN;</p> <p>2) lokalizacji kopalń kruszywa w oparciu o monitoring stanów wód powierzchniowych i podziemnych oraz o analizę potencjalnego wpływu wyrobisk kopalnianych na kształtowanie się stosunków wodnych na obszarze WPN</p>
3	Urbanizacja niektórych obszarów otuliny WPN mająca wpływ na przyrodę i kształtowanie się walorów krajobrazowych terenów wewnątrz WPN	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego mająca na celu wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień dotyczących ograniczania zabudowy obszarów mających bezpośredni wpływ na WPN</p>
4	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków roślin i związane z nimi pogorszenie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności:	<p>1. Wypracowanie i wdrożenie strategii postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi, we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym</p>

	<p>1) grądu subkontynentalnego (<i>Tilio-Carpinetum</i>); 2) łągu olszowo-jesionowego (<i>Fraxino-Alnetum</i>)</p>	<p>Lasy Państwowe, jednostkami samorządu terytorialnego i innymi instytucjami. 2. Wspieranie działań na rzecz likwidacji pojawiających się w otulinie WPN pojedynczych okazów i stanowisk obcych gatunków roślin na etapie poprzedzającym ich liczne pojawianie się na obszarze WPN. 3. Podejmowanie współpracy z zainteresowanymi stronami w zakresie edukacji dotyczącej zagrożeń i sposobów zwalczania obcych gatunków roślin</p>
5	<p>Inwazje obcych gatunków raków zagrażające rodzimym gatunkom w ekosystemach wodnych WPN</p>	<p>Monitoring liczebności oraz eliminowanie obcych gatunków raków z wód WPN przez odławianie</p>
6	<p>Drapieżnictwo ze strony zwierząt hodowlanych, przede wszystkim inwazyjnych gatunków obcych, głównie wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>), stanowiące zagrożenie dla gatunków występujących w WPN</p>	<p>1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień uniemożliwiających lokalizowanie ferm zwierząt futerkowych w otulinie WPN, w celu wykluczenia zagrożenia przedostania się drapieżników do WPN w wyniku przypadkowego uwolnienia. 2. Monitoring populacji zwierząt nastawiony na rozpoznanie kierunków napływu i liczebności gatunków obcych. 3. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie niebezpieczeństw wynikających z wprowadzania gatunków obcych do środowiska</p>
7	<p>Źródła emisji zanieczyszczeń powietrza powodujących degradację flory WPN znajdujące się na terenach graniczących z WPN</p>	<p>Propagowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, z wyłączeniem siłowni wiatrowych</p>
8	<p>Zanikanie i przekształcanie cennych siedlisk przyrodniczych znajdujących się częściowo w otulinie WPN, a częściowo w WPN</p>	<p>Dążenie do sukcesywnego wykupu na rzecz WPN i objęcia ochroną przylegających do granic WPN gruntów z występującymi na nich cennymi siedliskami roślin i zwierząt, w szczególności położonych: 1) przy południowo-wschodniej granicy WPN we wsi Sarnetki; 2) przy północno-wschodnim brzegu jeziora Pierty; 3) na cyplu pomiędzy jeziorami Czarne i Krzywe; 4) przylegających do Jeziora Długiego wzdłuż zachodniej granicy WPN</p>

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	<p>Budowa siłowni wiatrowych i związane z tym negatywne oddziaływanie na ptaki i nietoperze żerujące w i poza granicami WPN, mogące powodować:</p> <p>1) śmiertelność bezpośrednią wskutek zderzeń z turbinami;</p> <p>2) utratę żerowisk wywołaną płoszeniem lub wskutek przekształceń terenu;</p> <p>3) zmianę tras przelotów wymuszoną unikaniem zasięgu turbin wiatrowych</p>	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego województw postanowień ograniczających budowę farm wiatrowych na trasach wędrówek oraz na obszarach żerowania ptaków i nietoperzy, w otulinie WPN i w strefie o szerokości 3 km od granic otuliny WPN, w celu zapewnienia bezpieczeństwa żerowania i migracji gatunków ptaków i nietoperzy żyjących na obszarze WPN albo korzystających z tego obszaru okazjonalnie</p>
2	<p>Inwestycje, głównie drogowe, poza granicami WPN, mogące przyczynić się do przerwania łączności ekologicznej - korytarzy ekologicznych i do zachwiania przyrodniczej spójności obszaru WPN z siecią obszarów Natura 2000</p>	<p>1. Działanie na rzecz wprowadzania korytarzy ekologicznych w planie zagospodarowania województwa podlaskiego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>2. Starania o wprowadzanie zasad użytkowania terenów uwzględniających korytarze ekologiczne, w tym potrzeby migracji i bytowania zwierząt</p>
3	<p>Zmniejszanie się różnorodności biologicznej w wyniku zanikania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt na skutek zmian w środowisku przyrodniczym</p>	<p>1. Systematyczna rejestracja i monitoring rzadkich i chronionych gatunków na obszarze WPN.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz restytucji lub wzmacniania populacji zanikających i rzadkich gatunków.</p> <p>3. Współpraca z bankami genów w zakresie zachowania zasobów genetycznych i genowych rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt</p>
4	<p>Skażenie wód WPN w wyniku migracji zanieczyszczeń chemicznych z odciekami ze składowisk odpadów położonych w zlewni wód WPN poza jego granicami</p>	<p>1. Działanie na rzecz nielokowania składowisk odpadów w pobliżu WPN lub odpowiedniego ich zabezpieczenia przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko wodne i glebę zgodnie ze współczesnymi osiągnięciami techniki.</p> <p>2. Wspieranie samorządów lokalnych w pozyskaniu środków finansowych na likwidację miejsc nieprzeznaczonych do składowania lub magazynowania odpadów i rekultywację terenów zdegradowanych</p>
5	<p>Zanieczyszczanie środowiska powodowane przez nowe obiekty</p>	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań</p>

	przemysłowe oraz inwestycje drogowe	i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego województw postanowień ograniczających budowę w otulinie WPN obiektów przemysłowych lub inwestycji drogowych mogących negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze wewnątrz WPN
6	Choroby o charakterze epizootii	1. Monitoring stanu zdrowia populacji zwierząt, w szczególności dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych

Objaśnienia:

- 1) Ocena zagrożeń wyraża się w ich uszeregowaniu od najistotniejszego.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Należy przez to rozumieć zachowywanie:
  - norm o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U. poz. 344, z późn. zm.),
  - wymogów wzajemnej zgodności, o których mowa w obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2015 w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (M.P. poz. 329, z późn. zm.).
- 4) Zlewnia wód WPN – obszar ładu, z którego cały spływ powierzchniowy wód jest odprowadzany przez system strug, strumieni, potoków, rzek i kanałów do punktu, w którym rzeka Czarna Hańcza opuszcza granice WPN.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, w szczególności siedlisk Natura 2000	1702,70 ha	Obszar ochrony ścisłej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, w szczególności siedlisk Natura 2000	48,53 ha	Obszar ochrony ścisłej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>) – odłowy kontrolne pułapkami żywołowymi (racznikami)	25,64 ha	Oddział 194a (Jezioro Muliczne)
2	Monitoring badawczy ichtiofauny, pierwotniaków i fitoplanktonu w jeziorach dystroficznych – odłowy ryb sprzętem stawnym oraz pobór prób wody z wybranych jezior	7,01 ha	Oddziały – 48g (Suchar I), 48c (Suchar II), 47j (Suchar III), 46k (Suchar IV), 64c (Suchar V), 44a (Suchar VI), 43j (Suchar VII)

D. Inne – utrzymanie infrastruktury związanej z udostępnianiem obszaru WPN²⁾

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Bieżące remonty istniejących urządzeń i obiektów turystycznych zlokalizowanych przy szlakach turystycznych i drogach, wynikające z ich uszkodzeń, dewastacji i naturalnego zużycia	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Obalanie drzew zagrażających bezpieczeństwu przy drogach publicznych, szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i w miejscach odpoczynku	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej

3	Odbudowa kładki dla pieszych przy zielonym szlaku (ścieżka edukacyjna „Jeziora”, torfowisko)	Pomost o kształcie litery L, dłuższy bok 27x2 m, krótszy bok 6x4 m	Obwód Ochronny Słupie, oddział 150d
4	Wykonanie nawierzchni z kruszywa naturalnego na szlaku rowerowym „Wokół Wigier” – kilka odcinków nad Jeziorem Mulicznym	kilka odcinków o łącznej dł. 110 m i szer. 1,5 m.	Oddziały - 133d, 140c
5	Usuwanie odrośli olszy na przedpolu pomostu widokowego nad Sucharem I	100 m ²	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 48g
6	Utrzymanie czystości – sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Wzdłuż szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przygotowanie powierzchni pod odnowienia drzewostanów: 1) wycinanie krzewów przeszkadzających w odnowieniu drzewostanu; 2) punktowe zdzieranie i przekopywanie gleby w miejscach sadzenia drzewek; 3) cięcia rozluźniające – usuwanie krzewów, głównie leszczyn, w celu odświeżenia nowego pokolenia drzewostanu	1) 6,94ha; 2) 48,40 tys. szt.; 3) 3,79 ha	Oddziały – 5i, 6c, 7c, 58b, 58c, 66f, 120a, 120f, 137a, 161a, 249a, 250d, 261b, 262a, 265a, 355f, 362l, 370h, 376i, 384d, 389b
2	1. Dolesienia wybranych luk i przerzedzeń – sadzenie drzew i krzewów dostosowanych do siedliska. 2. Sadzenie drzew i krzewów zgodnych z siedliskiem, w miejsce sadzonek obumarłych na skutek czynników biotycznych i abiotycznych (poprawki w nasadzeniach). 3. Sadzenie drzew i krzewów zgodnych z siedliskiem, w ramach rekonstrukcji drzewostanów zniekształconych antropogenicznie (podsadzenia)	46,93 tys. szt. sadzonek	Oddziały – 17g, 19h, 19j, 39h, 56f, 56h, 84i, 84d, 112a, 136b, 161a, 204y, 204p, 262a, 304d, 320c, 355f, 384d, 394h

3	Pielęgnowanie upraw leśnych: 1) poprawa warunków wzrostu i rozwoju drzewek i sadzonek (niszczenie roślin ograniczających wzrost); 2) motyczenie wokół sadzonek	1) 28,97 ha; 2) 80,67 tys. szt.	Oddziały – 5i, 5j, 5x, 6b, 6c, 7c, 17g, 19h, 19j, 19l, 31c, 39h, 56a, 56h, 56f, 58b, 58c, 66f, 75b, 79a, 81f, 82g, 84d, 84i, 85h, 88b, 103b, 104d, 108d, 109g, 109f, 110g, 112a, 133b, 134c, 135h, 136b, 138a, 149f, 155a, 161a, 204y, 204p, 208c, 208h, 262a, 266j, 269c, 284b, 338c, 355f, 356g, 383c, 384d, 384c, 394h, 505b, 505c
4	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej upraw leśnych w wieku od 5 do 10 lat, przez wykonywanie cięć poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca (zabieg o charakterze czyszczenia wczesnego)	0,82 ha	Oddziały – 64a, 66f, 111f, 112b, 338c, 355f
5	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat, przez wykonywanie cięć (ha) i formowanie strzały(szt.) drzew poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca (zabieg o charakterze czyszczenia późnego)	3,10 ha 300 szt.	Oddziały – 69d, 74c, 243a, 272a, 272c, 355f, 383b, 383c, 384d
6	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 21 do 40 lat, przez wykonywanie cięć poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca (zabieg o charakterze trzebieży wczesnej)	33,86 ha	Oddziały – 12y, 32d, 77h, 78n, 97k, 115c, 368b, 369c, 378s, 380j, 385g, 507j
7	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 40 do 80 lat, poza okresem lęgowym, przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca (zabieg o charakterze trzebieży późnej)	204,40 ha	Oddziały – 20m, 21a, 22i, 33c, 39n, 56g, 59d, 83j, 84a, 84f, 89a, 94f, 96d, 96g, 97b, 97g, 109a, 109j, 142d, 223a, 223g, 225a, 243a, 262d, 277l, 289c, 291c, 307c, 308a, 325b, 325c, 355d, 361a, 361b, 368a, 368c, 368d, 368g, 369b, 369g, 378i, 385b, 386a, 387c, 387d, 387h, 396a, 397a
8	Przebudowa drzewostanów –	4,69 ha	Oddziały – 5i, 6c, 7c, 58b, 120a,

	dostosowanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych – cięcia rekonstrukcyjne		120f, 137a, 250d, 376i
9	<p>Monitorowanie liczebności owadów zagrażających trwałości realizowanych zabiegów ochronnych w ramach prowadzonej renaturyzacji drzewostanów:</p> <p>1) wykładanie drzew pułapkowych;</p> <p>2) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>), oraz wykonanie nowych stelaży pod pułapki feromonowe;</p> <p>3) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>);</p> <p>4) jesienne poszukiwania owadów w ściółce</p>	<p>1) 9 szt.;</p> <p>2) 181 stanowisk, 22 sztuki;</p> <p>3) 39 stanowisk;</p> <p>4) 52 próby</p>	<p>Oddziały – 3h, 3l, 7c, 10k, 10h, 16d, 19h, 21a, 23d, 24j, 33a, 35c, 49p, 53m, 54g, 55a, 60b, 67h, 72d, 74c, 77f, 81i, 82g, 83a, 89a, 90a, 91c, 93d, 103f, 104d, 107t, 109g, 109j, 110a, 110b, 114c, 114f, 123a, 125a, 126b, 129l, 130a, 135g, 137c, 143g, 148a, 152a, 153a, 153b, 155b, 157b, 158a, 160b, 161f, 166a, 169b, 203g, 204g, 208f, 211c, 222a, 224b, 226d, 227h, 228j, 233b, 235c, 238g, 239a, 239k, 241a, 243a, 247f, 248c, 248d, 249f, 250a, 252c, 256a, 259c, 260b, 261d, 262b, 263b, 265a, 267c, 269a, 269c, 276h, 277l, 281a, 284d, 286a, 288d, 289c, 290a, 294b, 295a, 303b, 304d, 311d, 314f, 315a, 323b, 325a, 327c, 328a, 329a, 330b, 332c, 333a, 337a, 338f, 340b, 344a, 349a, 350b, 352a, 353a, 356g, 357a, 357h, 359d, 362d, 364i, 368f, 374c, 377g, 378j, 379g, 379j, 381c, 383h, 386a, 388c, 390c, 391b, 396a</p>
10	<p>Przeciwdziałanie masowemu zamieraniu drzew powodowanemu przez owady i grzyby, zagrażającemu trwałości zabiegów renaturyzacyjnych, poprzez:</p> <p>1) wyszukiwanie drzew zasiedlonych przez kambiofagi w szczególności kornikowate (<i>Scolytinae</i>), bogatkowate (<i>Buprestidae</i>);</p> <p>2) korowanie zasiedlonego drewna leżącego;</p> <p>3) zbieranie i likwidacja zasiedlonej kory;</p> <p>4) usuwanie z drzewostanów drzew opanowanych przez owady i hubę korzeniową (<i>Heterobasidion annosum</i>), zagrażających masowym</p>	<p>5820 roboczo-godzin</p> <p>115 m³</p> <p>51 roboczo-godzin</p> <p>3969 m³</p>	<p>Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną</p>

	zamieraniem drzew i zwiększających zagrożenie pożarowe		
11	Rozdrabnianie (zrębkowanie) pozostających części drzew (głównie gałęzi) z częściowym pozostawieniem biomasy w ekosystemie – w miejscach planowanych zabiegów oraz w celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego	1110 roboczo-godzin	Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną
12	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym w uprawach leśnych i młodnikach przez zwierzęta, poprzez: 1) zabezpieczanie sadzonek przed uszkodzaniem przez ssaki roślinożerne na uprawach leśnych w wieku do 5 lat: a) środkami odstraszającymi (repelentami), b) ogrodzeniem siatką (wykonanie nowych ogrodzeń oraz naprawa istniejących); 2) zdjęcie osłon indywidualnych i spiralnych po ich wykorzystaniu; 3) usunięcie starej siatki ogrodzeniowej; 4) redukcję osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), która powinna zapewnić również minimalizację szkód w uprawach i płodach rolnych. Poziom redukcji będzie ustalony na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód w uprawach i płodach rolnych; 5) zwiększenie bazy żerowej przez uprawę poletek zaporowych (uprawa zbóż i roślin okopowych)	0,51 ha Około 5710 m 0,40 tys. szt. 870 m Pozyskanie ⁴⁾ : do 46 osobników (byki – do 10, łanie – do 30, cielęta – do 6) 3,95 ha	Oddziały – 5i, 6c, 7c, 58b, 58c, 66f, 71b, 99f, 99g 120a, 120f, 135f, 137a, 152a, 156b, 157b, 161a, 249a, 250d, 261b, 265a, 284b, 302d, 304d, 304f, 320c, 338a, 338c, 345b, 352h, 353i, 355f, 356g, 362l, 370h, 376i, 382f, 505c, 505b Redukcja w miejscach występowania szkód Oddziały – 43r, 71f, 84k, 96b, 138c, 210d, 280, 293b, 338b, 362f, 366f
13	Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)	Stan docelowy ⁵⁾ – 15 osobników	Obszar WPN
14	Konserwacja przeciwpożarowych stanowisk czerpania wody	4 stanowisk	Punkty zlokalizowane na: 1) jeziorze Kaletnik; 2) rzece Piertanka (m. Tartak); 3) rzece Czarna Hańcza (m. Sobolewo);

			4) jeziorze Wigry (m. Słupie)
15	Zmniejszenie zagrożenia pożarowego lasu przez porządkowanie terenu w pasie do 30 m od dróg publicznych – okrzesywanie drzew leżących, usuwanie gałęzi i chrustu	95,06 ha	Drogi publiczne w granicach WPN w oddziałach – 1-2, 5-8, 49, 50, 68, 69, 79, 80, 93, 148-150 oraz pomiędzy miejscowościami: 1) Płociczno – Bryzgiel; 2) Krusznik – Tobołowo; 3) Mikołajewo – Maćkowa Ruda; 4) Maćkowa Ruda – Wysoki Most; 5) Wysoki Most – Wypusty; 6) Wysoki Most – Jeziorki
16	Utrzymanie dróg pożarowych i dojazdowych: 1) konserwacja nawierzchni dróg pożarowych i dojazdowych – dowóz i plantowanie kruszywa drogowego – równanie nawierzchni;	18,47 km	Drogi w oddziałach – 9, 27k, 82, 83, 87, 92, 96, 100, 101, 105, 113, 117, 124, 125, 127, 130, 132, 138, 295, 296, 312, 313, dojazdy pożarowe nr 6, 9, 10, 11, 12;
	2) utrzymanie przejezdności dróg pożarowych i dojazdowych – powiększanie prześwitów dróg (podkrzesywanie drzew do wysokości 4 m i usuwanie krzewów wrastających w drogę)	5,16 km	drogi w oddziałach – 118-120, 117, 138, 283i, 284a, 284b, 345, 346, 346-373, 362, 363, 388, 389, 390, 391, 392
17	Czyszczenie linii oddziałowych na cele ochrony przeciwpożarowej – przywracanie przejezdności dróg i linii oddziałowych po wiatrolomach i śniegołomach	1,00 km	Obwód Ochronny Krusznik
18	Konserwacja sprzętu w bazach przeciwpożarowych – konserwacja i naprawa gaśnic; naprawa i konserwacja narzędzi prostych i urządzeń mechanicznych będących na wyposażeniu baz, utrzymanie porządku w bazach	3 szt. (bazy)	Bazy: „Krzywe”, „Krusznik”, „Maćkowa Ruda”
19	Utrzymanie łączności radiowej do celów przeciwpożarowych – konserwacja radiotelefonów	16 szt.	Pojazdy i osady WPN
20	Organizowanie obserwacji i patrolowanie obszarów leśnych pod względem przeciwpożarowym: 1) obsługa Punktu Alarmowo – Dyspozycyjnego; 2) mobilne patrole naziemne	1) 700 godzin,	Siedziba WPN
		2) 132 patrole	Teren WPN

21	<p>Utrzymanie tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu:</p> <p>1) konserwacja tablic przeciwpożarowych;</p> <p>2) ustawianie/wymiana tablic przeciwpożarowych w terenie</p>	<p>1) 1 sztuka,</p> <p>2) 4 sztuki</p>	<p>Obwody Ochronne Słupie</p> <p>Teren WPN – wg potrzeb</p>
22	<p>Utrzymanie miejsc bytowania dla dziko żyjących pszczół poprzez:</p> <p>1) wykonanie zasiedlenia,</p> <p>2) obsługa i coroczne przeglądy barci oraz kłód bartnych,</p> <p>3) wykonanie tablicy informacyjnej na temat bartnictwa,</p> <p>4) wprowadzenie miododajnych odmian leśnych drzew i krzewów owocowych w pobliżu barci pszczelich, w tym:</p> <p>a) melioracje,</p> <p>b) przygotowanie gleby pod sadzenie drzewek,</p> <p>c) sadzenie,</p> <p>d) poprawki,</p> <p>e) wykaszanie chwastów</p>	<p>1. 8 rodzin</p> <p>2. 16 sztuk</p> <p>3. 1 sztuka</p> <p>4.</p> <p>1) 0,23 ha;</p> <p>2) 425 szt.;</p> <p>3) 350 szt.;</p> <p>4) 75 szt.;</p> <p>5) 0,37 ha</p>	<p>Oddziały – 48, 49, 304, 322, 323</p>

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<p>Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych przez:</p> <p>1) koszenie niepożądanego rośliności;</p> <p>2) usuwanie nalotu drzew i krzewów na łąkach oraz torfowiskach z usunięciem biomasy;</p> <p>3) przywracanie siedlisk Natura 2000 – zabiegi agrotechniczne. Zależnie od sytuacji może to być: koszenie, usuwanie nalotu drzew i krzewów, karczowanie pni, kultywacja, bronowanie, wałowanie</p>	<p>Okolo 63,37 ha</p>	<p>Oddziały – 5n, 5t, 10r, 21c, 21m, 21n, 56j, 77Ai, 77Ak, 77Al, 139g, 140h, 217n, 218b, 218c, 218d, 218z, 218jx, 218mx, 230o, 231p, 205f, 214j, 220x, 220cx</p> <p>Działki: 6/13, 55, 56 obręb ewid. Czerwony Krzyż; 72/1, 73, 74, 76/5, 77/1, 80/1, 90, 159, 206, 208, 209, 213/2, 214, 217, 218, 219, 225/5, 244/1, 244/2 obręb ewid. Krusznik; 48/4 obręb ewid. Burdeniszki, 5/19 obręb Czerwony Folwark, 133 obręb Mikołajewo; 295, 313 obręb Maćkowa Ruda, działki: 31, 32/3 obręb Leszczewek, 97/10, 97/12 obręb</p>

			ewid. Bryzgiel
2	Redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), zapewniająca minimalizację szkód w uprawach i płodach rolnych. Poziom redukcji będzie ustalony na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód w uprawach i płodach rolnych	Pozyskanie ⁴⁾ do 46 szt.	Obszar ochrony czynnej
3	Przeciwdziałanie afrykańskiemu pomorowi świń (ASF) – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ²	Stan docelowy ⁵⁾ 15 szt.	Obszar ochrony czynnej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zarybienia gatunkami ryb: 1) sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) ³⁾ ; 2) sielawa (<i>Coregonus albula</i>) ³⁾ ; 3) szczupak (<i>Esox lucius</i>) ³⁾ ;	Do: 1) 2,1 mln osobników, w tym do 20 tys. narybku jesiennego, 2) 0,2 mln osobników, w tym do 1 tys. narybku jesiennego; do: 1) 25 mln osobników, 2) 0,5 mln osobników; do: 1) 2,1 mln osobników, 2) 230 tys. osobników, 3) 80 tys. osobników, 4) 30 tys. osobników, 5) 20 tys. osobników,	Oddziały: 1) 188 (jeziro Wigry), 2) 199 (jeziro Mulaczysko); Oddziały: 1) 188 (jeziro Wigry), 2) 199 (jeziro Mulaczysko); Oddziały: 1) 188 (jeziro Wigry), 2) 185 (jeziro Pierty), 3) 195a (Jeziro Długie), 4) 198a (jeziro Krusznik), 5) 187 (jeziro Omulówek), 199 (jeziro Mulaczysko), 190 (jeziro Leszczewek), 189a (jeziro Postaw), 196a (jeziro

	<p>4) lin (<i>Tinca tinca</i>)³⁾;</p> <p>5) pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>)³⁾;</p> <p>6) węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>)³⁾</p>	<p>6) 10 tys. osobników, 7) 5 tys. osobników;</p> <p>do: 1) 550 kg, 2) 140 kg;</p> <p>do 4 tys. osobników;</p> <p>do 140 kg</p>	<p>Okrągłe), 6) 184a (jeziro Królówek), 7) 186a (jeziro Białe Pierciańskie), 57ax (jeziora: Samle Małe i Samle Duże), 56c (jeziro Gałęziste), 197a (Jez. Czarne k. Gawrych Rudy), 200a (jeziro Czarne k. Bryzgly), 191a (jeziro Klonek);</p> <p>oddziały: 1) 188 (jeziro Wigry), 2) 185 (jeziro Pierty);</p> <p>oddział 401a,b (rzeka Czarna Hańcza na odcinku Wysoki Most – Studziany Las); oddział 188 (jeziro Wigry)</p>
2	<p>Odłów tarlaków szczupaka, sielawy i siei, na potrzeby hodowli materiału zarybieniowego w wylęgarni ryb WPN w miejscowości Tartak</p>	<p>1. Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 3500 kg. 2. Sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 700 kg. 3. Szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1200 kg</p>	<p>Oddziały – 188 (jeziro Wigry), 185 (jeziro Pierty), 187 (jeziro Omulówek), 189 (jeziro Postaw)</p>
3	<p>Zimowe koszenie trzciny pospolitej i częściowe usuwanie skoszonej biomasy w celu poprawy warunków krążenia wód w strefie płytkiego litoralu oraz poprawy stanu i warunków bytowania ptaków gniazdujących wśród roślinności wynurzonej</p>	<p>Do 20 ha</p>	<p>Oddział 188A (jeziro Wigry – Zatoka Zadworze, Płoso Północne i Południowe)</p>
4	<p>Kształtowanie właściwej struktury gatunkowej, wielkościowej oraz liczebności w zespołach ryb – odłowy regulacyjne sprzętem ciągnionym/stawnym. W jeziorach typu sielawowego odłowy sprzętem ciągnionym będą wykonywane w okresie od 1 maja do 31 października. Dopuszcza się stosowanie sprzętu ciągnionego poza wyżej wymienionym okresem w celu realizacji odłowów stynki (<i>Osmerus eperlanus</i>)</p>	<p>1. Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 25 tys. kg. 2. Sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 100 kg. 3. Węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) do 500 kg. 4. Szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1 tys. kg. 5. Lin (<i>Tinca tinca</i>)</p>	<p>Oddziały – 185 (jeziro Pierty), 187 (jeziro Omulówek), 188 (jeziro Wigry), 189 (jeziro Postaw), 190 (jeziro Leszczewek), 199 (jeziro Mulaczysko)</p>

		do 1 tys. kg. 6. Okoń (<i>Perca fluviatilis</i>) do 700 kg. 7. Leszcz (<i>Abramis brama</i>) do 3 tys. kg. 8. Płoc (<i>Rutilus rutilus</i>) do 3 tys. kg. 9. Stynka (<i>Osmerus eperlanus</i>) do 10 tys. kg	
5	1. Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>). 2. Monitorowanie i ograniczanie liczebności raka pręgowatego (<i>Orconectes limosus</i>) i sygnałowego (<i>Pacifastacus leniusculus</i>) – odłowy kontrolne pułapkami żywołowymi (racznikami)	Według potrzeb	Oddziały – 188 (jeziro Wigry), 192a (jeziro Białe Wigierskie), 195a (Jeziro Długie Wigierskie), 196a (jeziro Okrągłe)
6	Utrzymanie populacji i badanie postępu procesu restytucji siei (<i>Coregonus lavaretus</i>): 1) odłowy kontrolne sprzętem stawnym; 2) zarybienia	120,08 ha; do: 1) 100 tys. osobników, w tym do 5 tys. szt. narybku jesiennego; 2) 20 tys. osobników, w tym do 1 tys. szt. narybku jesiennego	Oddziały: 1) 192a (jeziro Białe Wigierskie), 2) 199a (jeziro Mulaczysko); oddziały: 1) 192a (jeziro Białe Wigierskie); 2) 199a (jeziro Mulaczysko)
7	Odbudowa populacji troci jeziorowej – zarybienie	Do 2 tys. szt. osobników	Oddział 188 (jeziro Wigry)
8	Monitoring stanu ichtiofauny rzeki Czarnej Hańczy (250-metrowy odcinek poniżej mostu w Sobolewie), kontrola efektów zarybiania trocią jeziorową	250 m	Oddział 179a
9	Sprzątanie rzeki Czarnej Hańczy powyżej jeziora Wigry – usuwanie odpadów stałych	6,72 ha	Oddziały – 87c, 99a, 100a, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a
10	Remont pomostów w bazie rybackiej w Czerwonym Folwarku	107 m ²	Oddział 189a (jeziro Postaw)

D. Inne – monitoring, eliminowanie obcych i inwazyjnych gatunków roślin, ochrona walorów widokowych oraz utrzymanie infrastruktury technicznej, związanej z udostępnianiem obszaru WPN oraz działalnością edukacyjną

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej wybranych grup roślin, zwierząt i grzybów, w szczególności gatunków zagrożonych i rzadkich oraz gatunków będących przedmiotem ochrony w sieci Natura 2000. 2. Monitorowanie obecności inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt obcego pochodzenia	11 396,39 ha	Obszar ochrony czynnej
2	Eliminowanie inwazyjnych gatunków roślin: 1) usuwanie niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) – wyrywanie, koszenie, wywóz i utylizacja w kompostowniku; 2) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wyrywanie, przekopywanie stanowisk; 3) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – co najmniej 3-krotne wyrywanie w ciągu sezonu wegetacyjnego; 4) usuwanie nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) – wyrywanie, przekopanie gleby; 5) usuwanie klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>) – wycinanie, wyrywanie odrośli, karczowanie;	1) około 15,96 ha; 2) około 0,8 ha; 3) 1200m ² ; 4) około 1760 m ² ; 5) około 3,36 ha;	1) Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Słupie, Powały, Mikołajewo; 2) oddział 206; 3) oddziały – 149j, 158a,c, 178l; 4) oddziały – 64f, 86p, 93Af 117t, 175bx; 5) oddział 49;
	6) usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wyrywanie, wykopywanie korzeni, usuwanie odrośli; 7) usuwanie winobluszczu pięciolistkowego (<i>Parthenocissus quinquefolia</i>) – wyrywanie, przekopywanie gleby na stanowiskach, usuwanie korzeni i odrośli	6) około 0,20 ha; 7) około 0,20 ha	6) oddział 393; 7) oddział – 375 b

3	Wykaszenie roślinności utrudniającej poruszanie się turystom i zagrażającej ich bezpieczeństwu wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, w miejscach odpoczynku, postoju pojazdów i biwakowania	2 ha	Obszar ochrony czynnej
4	Zachowanie bezpieczeństwa na szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i trasach narciarskich – utrzymanie skrajni (szer. 3 m, wys. 2,5 m)	25 km	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Gawarzec, Powały, Krusznik, Mikołajewo
5	Utrzymanie kładek – wykaszanie roślinności pod kładką w dolinie rzeki Czarnej Hańczy	Na długości 165 m do 0,5 m od krawędzi kładki	Oddziały – 110b,c,d, 98Aa
6	Odbudowa kładki i mostu na przesmyku między jeziorami Wigry i Leszczewek	Długość 76,3 m wraz z dwoma zjazdami o długości 4 m i 6 m	Oddział 188a, 190a
7	Oznakowanie szlaku rowerowego „Wokół Wigier”	45,2 km	Obwody Ochronne Mikołajewo, Krusznik, Powały, Słupie, Gawarzec, Leszczewek
8	Wykonanie nawierzchni z kruszywa naturalnego na szlaku rowerowym „Wokół Wigier” – odcinek nad Jeziorem Mulicznym	odcinek o wymiarach: 90 m długości i 3 m szerokości	Obwód Ochronny Gawarzec, oddział 133a
9	Przegląd i uzupełnienie oznakowania szlaków pieszych i rowerowych	210 km	Obszar ochrony czynnej
10	Prace porządkowe wokół Ośrodka Edukacji Środowiskowej Słupie – wykaszanie roślinności, wycinanie odrostów krzewów, sprzątanie	Powierzchnia 250 m ²	Obwód Ochronny Słupie, oddział 149l
11	Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych, ostrzegawczych i edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
12	Usuwanie podrostów drzew i krzewów na przedpolu punktów widokowych: 1) nad Zatoką Słupiańską jeziora Wigry; 2) na osi widokowej Muzeum Wigier – klasztor wigierski	0,5 ha	1) Obwód Ochronny Słupie, oddział 150f; 2) Obwód Ochronny Leszczewek, oddział 93Af
13	Usuwanie drzew niebezpiecznych przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i w miejscach odpoczynku	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

14	Utrzymanie czystości – sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
15	Naprawa nawierzchni tras narciarskich podczas zlodzień	8,5 km	Obwód Ochronny Krzywe, oddziały – 45, 46, 47, 48, 49, 63, 64, 65, 66, 67, 68
16	Zagospodarowanie przystanku „Obozowisko Łowców Reniferów” na ścieżce edukacyjnej „Las”	1 obiekt	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49a
17	Wykonanie zjazdu do jeziora Pierty na potrzeby przeciwpożarowe, Straży Parku oraz realizacji zadań ochrony czynnej jeziora (Pólko)	Długość 20 m, szerokość 3 m	Oddział 185a
18	Odtworzenie drogi dojazdowej do pola biwakowego „Gremzdówka”	Długość 250 m	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 299i
19	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych wynikające ze zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia obiektów zlokalizowanych przy szlakach turystycznych i drogach	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych: 1) koszenie roślinności, usuwanie drzew i krzewów pojawiających się w ramach sukcesji naturalnej na łąkach oraz torfowiskach wraz z usunięciem biomasy;	Około 11,59 ha	Oddziały – 14c, 14d, 201n, 201x, 201y, 218y, 220w, 231j, 243b, 243d, 243f, 243h, 307b, 308d, 308f
	2) utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przez stosowanie płodozmianu tradycyjnych upraw, w tym: - użytkowanych na potrzeby WPN	Około 55,1 ha	Oddziały – 27k, 39a, 40a, 49a, 62i, 62j, 85f, 87, 107l, 201o, 203b, 206k, 206bx, 214i, 243k, 283b, 299r, 299s, 299x, 299y, 307b, 376c, 377b, 393d

	- wydzierżawionych rolnikom	Około 90 ha	Oddziały – 5b, 5d, 5f, 9d, 9f, 9g, 9o, 9p, 9t, 9ax, 12x, 12bx, , 36Ai, 36Af, 36Aj, 36Ak, 39g, 39k, 39m, 85a, 117l, 117n, 117r, 148c, 148h, 149a, 149b, 149c, 175g, 175j, 175k, 175hx, 175kx, 175mx, 175nx, 175lx, 175rx, 175ox, 175hy, 178a, 178b, 178c, 178f, 201a, 201b, 201c, 201d, 201f, 201j, 201k, 201n, 201Ag, 201Ai, 201Aj, 201Ak, 201Al, 201Am, 201An, 201Ao, 201Ap, 201As, 201At, 201Aw, 201Ax, 201Ay, 201Az, 201Abx, 201Acx, 204a, 204b, 204c, 204g, 204h, 204i, 204k, 204l, 204m, 206f, 206g, 206h, 206k, 206m, 206n, 206o, 206s, 206ax, 206cx, 206dx, 206ix, 206jx, 206lx, 214i, 214j, 216j, 218cx, 218fx, 218gx, 220a, 220w, 221Af, 228c, 228k, 228l, 230b, 231zx, 239c, 240j, 240k, 240p, 240r, 240t, 244a, 244b, 283b, 283c, 283d, 283f, 299a, 300b, 300d, 300g, 301a, 301t, 301w, 301x, 301y, 301ax, 301cx, 301dx
2	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez ssaki roślinożerne w uprawach i płodach rolnych przez: 1) zwiększanie bazy żerowej – uprawę poletek zaporowych (uprawa zbóż i roślin okopowych); 2) redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), celem minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych. Poziom redukcji będzie ustalony na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód w uprawach i płodach rolnych	1,56 ha Pozyskanie ⁴⁾ do 46 osobników	Oddziały – 106f, 304f Obszar WPN
3	Przeciwdziałanie afrykańskiemu pomorowi świń (ASF) – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ²	Stan docelowy ⁵⁾ : 15 osobników	Obszar WPN

4	<p>Eliminowanie inwazyjnych obcych gatunków roślin:</p> <p>1) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wyrywanie, przekopywanie gleby na stanowiskach, usuwanie korzeni i odrośli;</p> <p>2) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – co najmniej 3-krotne wyrywanie w ciągu sezonu wegetacyjnego</p>	<p>Około 1,0 ha</p> <p>Około 1000 m²</p>	<p>1) oddziały – 201, 206;</p> <p>2) oddział 93Ag</p>
5	<p>Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych:</p> <p>1) monitorowanie zagrożonych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych;</p> <p>2) monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt obcego pochodzenia</p>	2986,31 ha	Obszar ochrony krajobrazowej
6	<p>Utrzymanie, pielęgnacja sadów z rodzimymi odmianami drzew owocowych. Utworzenie ogródka edukacyjnego promującego stare odmiany drzew owocowych</p>	22 sady owocowe	Obszar ochrony krajobrazowej

B. Inne – ochrona walorów widokowych oraz utrzymanie infrastruktury technicznej, związanej z udostępnianiem obszaru WPN i z działalnością edukacyjną

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<p>Wykaszanie roślinności utrudniającej poruszanie się turystom i zagrażającej ich bezpieczeństwu wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, w miejscach odpoczynku, postoju pojazdów i biwakowania</p>	2,5 ha	Obszar ochrony krajobrazowej
2	<p>Zachowanie bezpieczeństwa na szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i trasach narciarskich – utrzymanie skrajni (szer. 3 m, wys. 2,5 m)</p>	25 km	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Gawarzec, Powały, Krusznik, Mikołajewo
3	<p>Zagospodarowanie miejsca odpoczynku (plaży) nad jeziorem Czarne:</p> <p>1) budowa wiaty na kajaki;</p> <p>2) urządzenie boiska do siatkówki plażowej;</p> <p>3) ustawienie koszy na odpady</p>	<p>1) 5,5 x 4 m;</p> <p>2) 16 x 8 m;</p> <p>3) 5 kompletów po 3 szt.</p>	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 47b

4	Oznakowanie szlaku rowerowego „Wokół Wigier”	45,2 km	Drogi we wsiach: Stary Folwark, Magdalenowo, Wigry, Czerwony Folwark, Rosochaty Róg, Mikołajewo, Czerwony Krzyż, Krusznik, Bryzgiel, Gawrych Ruda, Cimochovizna, Leszczewek
5	Zagospodarowanie miejsca widokowego na Półwyspie Klasztornym	Platforma o wym. 4 x 10 m, bariera o dł. 10 m, ścieżka dojścia o dł. 40 m, toaleta kompostująca – 1 szt.	Oddział 175gy
6	Ustawienie toalety kompostującej	1 szt.	Obwód Ochronny Leszczewek, oddział 107k
7	Remont punktu widokowego w Nowej Wsi – wymiana pokrycia dachu, barierki i schodów, impregnacja całości	Konstrukcja o wymiarach: długość 6,8 m, szerokość 3,8 m, wysokość 5,85 m	Obwód Ochronny Lipniak, oddział 12bx
8	Wzmocnienie skarp przy mostku na przesmyku między jeziorami Wigry i Postaw, wymiana części pokładu i barierki na mostku	Skarpy – 3 szt., pokład – 30 m ² , barierki – 10 mb	Oddział 175hy
9	Modernizacja wystawy etnograficznej w Krzywem	Budynek długości 18,5 m, szerokości 6 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49j
10	Modernizacja obiektu edukacyjno-turystycznego „Dziupla”	Budynek długości 16 m, szerokości 6 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49h,i
11	Usuwanie odrośli drzew i krzewów na przedpolu punktów widokowych: 1) na przystanku kolejki wąskotorowej „Binduga”; 2) na Półwyspie Klasztornym	0,5 ha	1) Obwód Ochronny Powały, oddział 379b; 2) Obwód Ochronny Leszczewek, oddział 175gy
12	Dostarczenie drewna opałowego w następujących miejscach: 1) pole biwakowe „Bindużka”; 2) miejsce edukacji „Dziupla”	5 m ³ 2 m ³	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 337c; Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49i
13	Wykonanie nawierzchni z kostki kamiennej przy wejściu na ścieżkę „Las”	20 m ²	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49g
14	Zagospodarowanie miejsca	Wiata o wymiarach	Oddział 140k (osada Słupie)

	odpoczynku na Słupiu - ustawienie wiaty na drewno, 2 ławostołów, zainstalowanie drewnianej bariery, urządzenie miejsca ogniskowego	4,2 x 3,15 m, ławostoły o wymiarach 3,2 x 3 m, bariera – dług. 110 m, wys. 1,1 m	
15	Zagospodarowanie cumowiska łodzi „Zakąty” – utwardzenie miejsca wodowania łodzi	6 x 4 m	Obwód Ochronny Krusznik, oddział 230d
16	Przeгляд i uzupełnienie oznakowania szlaków pieszych i rowerowych	Długość 210 km	Obszar ochrony krajobrazowej
17	Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych, ostrzegawczych i edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
18	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych zniszczonych w wyniku zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
19	Utrzymanie czystości – sprzątnięcie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Zarybianie będzie dokonane w oparciu o materiał zarybieniowy o cechach właściwych lokalnym populacjom ryb, w celu stabilizacji składów jakościowych i ilościowych populacji ryb występujących na terenie Wigierskiego Parku Narodowego.
- 4) Podana wartość redukcji osobników jelenia (*Cervus elaphus*) dotyczy pozyskania łącznie na obszarze Wigierskiego Parku Narodowego.
- 5) Stan docelowy dla populacji dzika (*Sus scrofa*) dotyczy całego obszaru Wigierskiego Parku Narodowego.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony ścisłej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, w szczególności gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji (jej wielkości i rozmieszczenia poszczególnych gatunków). 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin należących do gatunków obcych (ich rozmieszczenia, wielkości populacji i dynamiki rozwoju)	Badania będą prowadzone w sposób nie pogarszający stanu ochrony: 1) metodami przyżyciowymi, jedynie u niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej; 2) lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

B. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki zwierząt, w szczególności gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia poszczególnych gatunków na terenie WPN ¹⁾ 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia (ich rozmieszczenia, wielkości populacji i dynamiki rozwoju)	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, u niektórych gatunków bezkręgowców będą pobierane okazy w celu określenia przynależności gatunkowej (zastosowanie pułapek Malaise'a i pułapek świetlnych, odłowy siatką entomologiczną). 2. Lokalizacja stanowisk gatunków określana za pomocą urządzeń GPS. 3. W badaniach zwierząt kręgowych będą wykorzystywane foto-pułapki

C. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki grzybów, w tym porostów, w szczególności gatunków zagrożonych,	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie u niektórych gatunków

rzadkich i objętych ochroną		będą pobierane okazy w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
-----------------------------	--	--

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rodzime gatunki roślin występujące w WPN na obszarach objętych ochroną czynną	Ochrona rodzimych gatunków roślin przed inwazją gatunków obcych	Usuwanie zagrażających gatunków obcych w miejscach występowania tych gatunków
2	Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, w szczególności gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji (jej wielkości i rozmieszczenia poszczególnych gatunków), badanie znaczenia leszczyny pospolitej w siedliskach leśnych	Badania prowadzone będą: 1) metodami przyżyciowymi, jedynie u niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej; 2) na obszarze WPN, w szczególności na stałych powierzchniach monitoringowych (badania dynamiki zmian); 3) lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
3	Gatunki światłoządne i ciepłolubne	Poprawa warunków występowania gatunków	Usuwanie nadmiernej ilości ekspansywnych gatunków roślin w warstwie runa, podszytu i podrostu, rozluźnianie zwarcia drzewostanu na obszarze występowania gatunków

B. Ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	Rozpoznanie stanu ochrony	Monitoring liczebności i rozmieszczenia
2	Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	Rozpoznanie stanu ochrony	Monitoring stanu siedliska
3	1. Nocek rudy (<i>Myotis daubentonii</i>). 2. Mroczek posrebrzany (<i>Vespertilio murinus</i>)	Ochrona miejsc bytowania nietoperzy	1. Ochrona drzew z dziuplami. 2. Utrzymanie miejsc przebywania kolonii rozrodczych (strychy) oraz miejsc hibernacji (ziemne piwnice)

	<p>3. Mroczek pozłocisty (<i>Eptesicus nilssonii</i>).</p> <p>4. Mroczek późny (<i>Eptesicus serotinus</i>).</p> <p>5. Karlik malutki (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>).</p> <p>6. Karlik karliczek (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>).</p> <p>7. Karlik większy (<i>Pipistrellus nathusii</i>).</p> <p>8. Borowiec wielki (<i>Nyctalus noctula</i>).</p> <p>9. Borowiaczek (<i>Nyctalus leisleri</i>).</p> <p>10. Gacek brunatny (<i>Plecotus auritus</i>).</p> <p>11. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p>		
4	Ptaki (<i>Aves</i>)	Poprawa stanu i warunków bytowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola i czyszczenie 487 sztuk budek lęgowych. 2. Dokarmianie ptaków w okresie zimowym (przy osadach WPN). 3. Ochrona drzew z dziuplami. 4. Wykaszenie trzciny w kolonii mew (<i>Larus sp.</i>) przy Zatoce Hańczańskiej i półwyspie Rosochaty Róg. 5. Wykaszenie trzciny na niewielkich powierzchniach na jeziorze Wigry (łącznie do 20 ha) i wywóz pozyskanej biomasy. 6. Wykaszenie otwartych przestrzeni – około 1 ha, jako żerowisk dla ptaków drapieżnych
5	Płazy (<i>Amhibia</i>)	Poprawa warunków bytowania	Ochrona płazów podczas wędrówek sezonowych – stawianie barier i przenoszenie płazów przez drogi m.in. w miejscowościach Krzywe i Wiatrołuza
6	Gatunki zwierząt bytujące w martwym drewnie	Utrzymanie lub zwiększenie powierzchni siedlisk dla organizmów zasiedlających martwe drewno	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozostawianie martwych drzew stojących i drewna leżącego o zróżnicowanych wymiarach i w różnych stadiach rozkładu: drzew o ponadprzeciętnych rozmiarach, spróchniałych (ze zgnilizną) i z owocnikami grzybów (hubami), z dziuplami, gniazdami ptaków, o nietypowym pokroju, domieszkowych

			<p>gatunków pionierskich – brzozy (<i>Betula pendula</i>), wierzby iwy (<i>Salix caprea</i>), osiki (<i>Populus tremula</i>).</p> <p>2. Ograniczenie cięć sanitarnych w zbiorowiskach <i>Serratulo pinetum</i> i <i>Peucedano-Pinetum</i> w wieku drzewostanu powyżej 90 lat, gdy całkowity udział grubizny świerka jest mniejszy lub równy 40%</p>
7	Gatunki zwierząt zagrożone wyginięciem, rzadkie i objęte ochroną	<p>1. Ograniczanie liczebności jenota, lisa i wizona amerykańskiego – drapieżników stanowiących zagrożenie dla gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem.</p> <p>2. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków, w tym badanie wpływu pszczoły miodnej na populację zapylaczy (pszczołowate, muchówki, motyle) w lasach.</p> <p>3. Monitorowanie stanowisk lęgowych i parametrów rozrodu, zachowań polęgowych ptaków oraz ochrona miejsc ich występowania</p>	<p>Monitoring stanu liczebności populacji oraz redukcja (odstrzał redukcyjny) po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań ekologicznych w odniesieniu do presji drapieżniczej gatunków, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033, z późn. zm.):</p> <p>1) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>);</p> <p>2) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>);</p> <p>3) wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>).</p> <p>1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie u niektórych gatunków bezkręgowców będą pobierane całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej.</p> <p>2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą GPS.</p> <p>3. W badaniach będą wykorzystywane foto-pułapki, pułapki świetlne i pułapki Maleisa'e oraz odłowy siatką entomologiczną.</p> <p>1. Inwentaryzowanie i kontrola stanu zasiedlenia gniazd ptaków drapieżnych.</p> <p>2. Inwentaryzowanie i kontrola stanu zasiedlenia gniazd bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>) oraz bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>).</p> <p>3. Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd ptaków objętych ochroną strefową.</p> <p>4. Monitorowanie przemieszczeń bielików (<i>Haliaeetus albicilla</i>) z wykorzystaniem telemetrii GPS</p>

C. Ochrona gatunków grzybów

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rzadkie gatunki grzybów, których środowiskiem bytowania jest martwe drewno	Tworzenie odpowiednich warunków życia dla gatunków	1. Prowadzenie rejestru martwych drzew ze względu na występowanie poszczególnych grup systematycznych grzybów. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu
2	Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej grzybów oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane owocniki w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
3	Porosty, w szczególności granicznik płucnik (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	Ochrona miejsc występowania	1. Inwentaryzowanie stanowisk. 2. Wyznaczanie stref ochronnych stanowisk

III. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, w szczególności gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty roślin lub całe osobniki (owocniki) w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

B. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców stosowane będą metody polegające na pobieraniu okazów w celu określenia przynależności gatunkowej (pułapki świetlne). Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą

		urządzeń GPS
--	--	--------------

C. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej grzybów oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie u niektórych gatunków będą pobierane owocniki w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

Objaśnienia:

¹⁾ WPN – Wigierski Park Narodowy.

**WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I
KRAJOBRAZOWĄ**

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały – 1b, 1c, 1d, 1f, 1g, 1h, 1i, 1j, 1k, 1l, 1m, 2a, 2b, 2c, 2d, 2i, 2j, 2k, 2l, 3a, 3b, 3c, 3g, 3k, 3m, 4b, 4d, 4f, 4g, 5ax, 5l, 5m, 5o, 5z, 6h, 7d, 7k, 7l, 7m, 8a, 8b, 8c, 8d, 8f, 8g, 8h, 8i, 8l, 8m, 9cx, 9dx, 9fx, 9ix, 9n, 10c, 10d, 10f, 10o, 10p, 11b, 11c, 11d, 11h, 11i, 12b, 12f, 12g, 12h, 12i, 12k, 12m, 12n, 12o, 12p, 12r, 12s, 12t, 12hx, 12ix, 14h, 14i, 14j, 14k, 14l, 14m, 14n, 15b, 15c, 15d, 15f, 16a, 16b, 16c, 16d, 16f, 17a, 17b, 17c, 17d, 17f, 18a, 18b, 18c, 19a, 19f, 19m, 19n, 19r, 20a, 20j, 20l, 20r, 21b, 21g, 21j, 21k, 21l, 21p, 21r, 22b, 22i, 22k, 22m, 23g, 23k, 23l, 23m, 24b, 24c, 24h, 24k, 24l, 24s, 24t, 24w, 24x, 25a, 25b, 25c, 25g, 25l, 25m, 26a, 26b, 26f, 26m, 26n, 26g, 27n, 27o, 28d, 28f, 28h, 28j, 29d, 29k, 29l, 29m, 29n, 30a, 30d, 30h, 30i, 31a, 31b, 31d, 31f, 32a, 32c, 32f, 33d, 33f, 33g, 34a, 34b, 34c, 34d, 34f, 34g, 35h, 36Aa, 36b, 36f, 36g, 36i, 36j, 36k, 37b, 37d, 39r, 40g, 40f, 40h, 40i, 41b, 43b, 43d, 43f, 43g, 43h, 43j, 43k, 43l, 43o, 43s, 44a, 44b, 45c, 45f, 46a, 46c, 46f, 46k, 47f, 47h, 47j, 48b, 48c, 48d, 48f, 48g, 49c, 50d, 51b, 51c, 51g, 52b, 52c, 52g, 52j, 53ax, 53n, 53o, 53z, 54a, 54i, 54j, 54l, 55c, 55d, 56i, 56k, 56l, 56n, 56o, 56s, 56w, 56x, 56y, 57ay, 57b, 57bx, 57by, 57cx, 57cz, 57d, 57dx, 57ix, 57dy, 57dz, 57fy, 57g, 57gx, 57gy, 57gz, 57h, 57hx, 57hz, 57i, 57iy, 57iz, 57j, 57jx, 57jz, 57k, 57kx, 57ky, 57kz, 57l, 57ly, 57m, 57mx, 57n, 57nx, 57jy, 57ny, 57o, 57oy, 57ox, 57px, 57py, 57ry, 57s, 57sx, 57sy, 57t, 57tx, 57ty, 57wx, 57wy, 57xx, 57y, 57z, 57zx, 57zy, 58d, 58f, 61a, 61b, 61c, 61f, 61g, 61h, 61i, 61j, 61k, 61l, 61m, 61n, 61o, 61p, 61r, 64b, 64c, 65d, 67f, 68c, 69b, 69c, 70b, 71c, 71j, 72b, 75d, 75f, 75g, 75h, 76i, 77Aa, 77Ab, 77Ac, 77Ad, 77Ag, 77Ah, 77Aj, 77Am, 77An, 77g, 78c, 78d, 78f, 78g, 78i, 78j, 78l, 78m, 85j, 85k, 85l, 85m, 86a, 86b, 86c, 86d, 86f, 86i, 86j, 86l, 86m, 86n, 93Aj, 93a, 93b, 93f, 93h, 93l, 94d, 94g, 98Ab, 98c, 98d, 98f, 99h, 99j, 105i, 107a, 107j, 107p, 107r, 110h, 110i, 110j, 110k, 110r, 111c, 111d, 111g, 111o, 111j, 116f, 118a, 118b, 118c, 118d, 118f, 118g, 118h, 118i, 118j, 119k, 119l, 119m, 121d, 121f, 121g, 121h, 127h, 121k, 121l, 121m, 122b, 122c, 122d, 122f, 122i, 122o, 122p, 122r, 122s, 122w, 127f, 128a, 128b, 128c, 128f, 128g, 128h, 129b, 129c, 129d, 129f, 129h, 133d, 134d, 134f, 134g, 134h, 134i, 135a, 135b, 135c, 135d, 135i, 135j, 135k, 135l, 136c, 136d, 136f, 140b, 140c, 140d, 140f, 141a, 141d, 141g, 141i, 142a, 142c, 143b, 143c, 144f, 144g, 147b, 147c, 147d, 147h, 149h, 149k, 150a, 150b,	1 815,26

		<p>150c, 150d, 150g, 150h, 150i, 150j, 150m, 150p, 150s, 151a, 151b, 156h, 156i, 157f, 157g, 157i, 159a, 159b, 159c, 159d, 160a, 161i, 164c, 165b, 165c, 165d, 165f, 165g, 165h, 166b, 166c, 166d, 167c, 168a, 168b, 168c, 169c, 169h, 170a, 170b, 170c, 171a, 171b, 171c, 172a, 172b, 172j, 172k, 174a, 174b, 174c, 174d, 178h, 178w, 193a, 194a, 201Aa, 201Ab, 201Ac, 201Ad, 201Af, 201Arx, 201p, 201r, 204n, 205a, 205c, 205d, 206a, 206c, 206y, 208f, 210c, 212c, 212f, 212g, 213c, 213a, 213d, 214d, 215a, 216a, 216b, 216c, 216d, 216f, 216i, 216k, 216l, 217a, 217c, 217f, 217g, 217i, 217j, 217l, 217o, 218a, 218ax, 218bx, 218f, 218g, 218h, 218i, 218j, 218k, 218kx, 218l, 218lx, 218m, 218n, 218o, 218p, 218r, 218s, 218t, 218w, 218x, 219a, 219ax, 219b, 219c, 219i, 219j, 219k, 219l, 219m, 219n, 219o, 219p, 219r, 219s, 219t, 219w, 219x, 219y, 219z, 220ax, 220bx, 220f, 222d, 222f, 226g, 223d, 223i, 224f, 224i, 226h, 226f, 227a, 227b, 227c, 227f, 228f, 228g, 228h, 231m, 231mx, 231px, 231z, 232b, 232d, 232f, 232g, 232i, 232j, 232l, 233d, 233f, 233i, 233j, 233k, 234c, 234f, 235a, 235b, 236a, 236b, 236c, 236d, 237c, 238a, 238f, 239r, 240ax, 253a, 253b, 253c, 253d, 253g, 253h, 256c, 266b, 266c, 266d, 266f, 266g, 266i, 266l, 267f, 267g, 267h, 267i, 267j, 267k, 269b, 270b, 274c, 274a, 274b, 274d, 275a, 275b, 275c, 275d, 275i, 276a, 276b, 276c, 276d, 276f, 276j, 277f, 277g, 277h, 277i, 277j, 277k, 278b, 278c, 278d, 278f, 279b, 283a, 284j, 285a, 285b, 285c, 285f, 285g, 285i, 285j, 286d, 288f, 292a, 295c, 296f, 299b, 299d, 299f, 299g, 299j, 299k, 299l, 299m, 299o, 299p, 299z, 300c, 300f, 300h, 301c, 301bx, 301d, 301f, 301g, 301h, 301i, 301j, 301k, 301m, 301r, 302g, 303d, 314a, 314b, 314h, 315d, 316a, 316b, 316c, 316d, 316f, 316g, 317a, 318a, 318b, 321c, 321d, 323f, 327c, 330c, 330d, 332f, 333c, 333d, 334a, 334b, 334c, 334d, 334f, 334g, 334h, 334j, 335a, 335b, 335c, 335d, 335f, 335g, 336a, 336b, 336c, 336d, 336f, 336g, 336h, 336i, 336j, 339d, 340d, 341a, 341h, 344g, 347d, 347j, 350a, 354h, 355b, 357d, 357i, 358i, 358j, 359c, 359h, 359i, 360h, 361c, 361d, 361f, 361g, 361h, 361i, 361j, 361k, 361l, 362b, 362d, 362k, 363c, 363d, 363h, 364c, 364h, 365c, 369a, 369d, 369j, 370a, 370b, 370c, 370d, 370f, 370g, 370i, 376a, 376g, 376h, 378a, 378b, 378c, 378k, 379c, 380a, 382a, 382b, 383a, 386d, 388b, 393a, 393h, 394a, 398h</p>	
2	Ochrona czynna	<p>1. Oddziały – 1a, 2f, 2g, 2h, 2m, 3d, 3f, 3h, 3i, 3j, 3l, 4a, 4c, 5a, 5c, 5g, 5h, 5i, 5j, 5k, 5n, 5p, 5r, 5s, 5t, 5w, 5x, 5y, 6a, 6b, 6c, 6d, 6f, 6g, 7a, 7b, 7c, 7f, 7g, 7h, 7i, 7j, 8j, 8k, 9a, 9c, 9d, 9j, 9k, 9l, 9m, 9r, 9s, 9t, 9w, 9x, 9y, 9z, 9ax, 9bx, 9gx, 9hx, 10a, 10b, 10g, 10h, 10i, 10j, 10k, 10l, 10m, 10n, 10r, 11a, 11f, 11g, 12a, 12c, 12d, 12j, 12l, 12w, 12y, 12z, 12ax, 12dx, 13a, 13b, 14a, 14b, 14g, 15a, 16a, 16b, 16c, 16d, 16f, 17g, 17h, 17i, 18d, 18f, 18g, 18h, 18i, 18j, 19b, 19c, 19d, 19g, 19h, 19i, 19j, 19k,</p>	10 504,41

	<p>19l, 19o, 19p, 19s, 20b, 20c, 20d, 20f, 20g, 20h, 20i, 20k, 20m, 20n, 20o, 20p, 21a, 21c, 21d, 21f, 21h, 21i, 21m, 21n, 21o, 22a, 22c, 22d, 22f, 22g, 22h, 22j, 22l, 23a, 23b, 23c, 23d, 23f, 23h, 23i, 23j, 24a, 24d, 24f, 24g, 24i, 24j, 24m, 24n, 24p, 24r, 25d, 25f, 25h, 25i, 25j, 26c, 26d, 26h, 26i, 26j, 26k, 26l, 27a, 27b, 27c, 27d, 27f, 27g, 27h, 27i, 27j, 27l, 27m, 27r, 28a, 28b, 28c, 28g, 28i, 29a, 29b, 29c, 29f, 29g, 29h, 29i, 29j, 30b, 30c, 30f, 30g, 30j, 30k, 30l, 30m, 30n, 30o, 31c, 31g, 31h, 32b, 32d, 32g, 32h, 33a, 33b, 33c, 33h, 33i, 33j, 35a, 35b, 35c, 35d, 35f, 35g, 35i, 35j, 35k, 35l, 36a, 36c, 36d, 36h, 36Ab, 36Ac, 36Ad, 36Ag, 36Ah, 36An, 36Ap, 36Ar, 37a, 37c, 37f, 37g, 37h, 37i, 37j, 38a, 38b, 38c, 38d, 38f, 38g, 38h, 38i, 38j, 38k, 39b, 39c, 39d, 39f, 39g, 39h, 39i, 39j, 39k, 39m, 39n, 39o, 39p, 39s, 40b, 40d, 40j, 40k, 40l, 40m, 40n, 41a, 41c, 41d, 41f, 41g, 41h, 41i, 42a, 42b, 42c, 42d, 42f, 42g, 42h, 42i, 42j, 43a, 43c, 43i, 43m, 43n, 43p, 43r, 44c, 44d, 44f, 44g, 44h, 44i, 45a, 45b, 45d, 46a, 46b, 46d, 46g, 46h, 46i, 46j, 46l, 47a, 47c, 47d, 47g, 47i, 47k, 47l, 47m, 48a, 48h, 48i, 48j, 48k, 49a, 49b, 49d, 49n, 49o, 49p, 49r, 49s, 49t, 49w, 50a, 50b, 50c, 50f, 50g, 51a, 51d, 51f, 52a, 52d, 52f, 52h, 52i, 53a, 53b, 53c, 53d, 53f, 53g, 53h, 53i, 53j, 53k, 53l, 53m, 53p, 54b, 54d, 54g, 54h, 54k, 55a, 55b, 56a, 56b, 56c, 56d, 56f, 56g, 56h, 56j, 56m, 56p, 56r, 56t, 56z, 57a, 57c, 57f, 57p, 57r, 57w, 57x, 57ax, 57fx, 57lx, 57rx, 57yx, 57cy, 57hy, 57my, 57xy, 57yy, 57az, 57bz, 57fz, 57lz, 57mz, 57nz, 57oz, 58a, 58b, 58c, 58g, 58h, 58i, 59a, 59b, 59c, 59d, 60a, 60b, 60c, 61d, 62a, 62b, 62c, 62d, 62f, 63a, 63b, 63c, 64a, 64d, 64f, 64g, 64h, 65a, 65b, 65c, 65f, 65g, 65h, 66a, 66b, 66c, 66d, 66f, 66g, 66h, 67a, 67b, 67c, 67d, 67g, 67h, 68a, 68b, 68d, 68f, 68g, 69a, 69d, 69f, 69g, 69h, 70a, 70c, 70d, 70f, 70g, 70h, 70i, 70j, 71a, 71b, 71d, 71f, 71g, 71h, 71i, 71k, 71l, 72a, 72c, 72d, 72f, 72g, 73a, 73b, 73c, 73d, 73f, 73g, 73h, 74a, 74b, 74c, 74d, 75a, 75b, 75c, 76a, 76b, 76c, 76d, 76f, 76g, 76h, 77a, 77b, 77c, 77d, 77f, 77h, 77i, 77Af, 77Ai, 77Ak, 77Al, 78a, 78b, 78h, 78k, 78m, 78n, 78o, 79a, 79b, 79c, 79d, 79f, 79g, 79h, 79i, 79j, 79k, 80a, 80b, 80c, 80d, 80f, 80g, 80h, 80i, 80j, 81a, 81b, 81c, 81d, 81f, 81g, 81h, 81i, 82a, 82b, 82c, 82d, 82f, 82g, 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 83h, 83i, 83j, 83k, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 84i, 84j, 84k, 84l, 85c, 85d, 85h, 85i, 86g, 86h, 86k, 86o, 86p, 87a, 87b, 87c, 87d, 87f, 87i, 87r, 87s, 87t, 87w, 87x, 88a, 88b, 88c, 89a, 89b, 90a, 90b, 90c, 91a, 91b, 91c, 91d, 91f, 92a, 92b, 92c, 92d, 92f, 92g, 93c, 93d, 93g, 93i, 93j, 93k, 93m, 93Ab, 93Ad, 93Af, 93Ai, 93Ak, 93Am, 94a, 94b, 94c, 94f, 95a, 95b, 96a, 96b, 96c, 96d, 96f, 96g, 96h, 96i, 97a, 97b, 97c, 97d, 97f, 97g, 97h, 97i, 97j, 97k, 98Aa, 98a, 98b, 98g, 98h, 98i, 98j, 98k, 98l, 98m, 98n, 98o, 99a, 99b, 99c, 99d, 99f, 99g, 99i, 99k, 100a, 100b, 100c, 100d, 100f, 101a, 102a, 103a, 103b, 103c, 103d, 103f, 104a, 104b, 104c, 104d, 104f, 104g, 105a,</p>	
--	---	--

	<p>105b, 105c, 105d, 105f, 105g, 105h, 106a, 106b, 106c, 106d, 106g, 107b, 107c, 107d, 107f, 107i, 107m, 107n, 107o, 107t, 108a, 108b, 108c, 108d, 108f, 108g, 108h, 109a, 109b, 109c, 109d, 109f, 109g, 109h, 109i, 109j, 109k, 110a, 110b, 110c, 110d, 110f, 110g, 110l, 110m, 110n, 110o, 110p, 111a, 111b, 111f, 111h, 111i, 111k, 111l, 111m, 111n, 112a, 112b, 112c, 112d, 113a, 113b, 113c, 114a, 114b, 114c, 114d, 114f, 114g, 114h, 114i, 114j, 115a, 115b, 115c, 115d, 115f, 115g, 116a, 116b, 116c, 116d, 116g, 117a, 117b, 117c, 117d, 117f, 117g, 117h, 117k, 117t, 118k, 118l, 118m, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 119g, 119h, 119i, 119j, 120a, 120b, 120c, 120d, 120f, 120g, 120h, 121a, 121b, 121i, 121j, 122a, 122g, 122h, 122j, 122k, 122l, 122m, 122n, 122t, 123a, 123b, 123c, 123d, 123f, 123g, 124a, 125a, 126a, 126b, 126c, 126d, 127a, 127b, 127c, 127d, 127g, 127i, 127j, 127k, 128d, 128i, 129a, 129g, 129i, 129j, 129k, 129l, 130a, 130b, 130c, 130d, 130f, 130g, 130h, 131a, 131b, 131c, 131d, 132a, 133a, 133b, 133c, 134a, 134b, 134c, 134j, 135f, 135g, 135h, 136a, 136b, 137a, 137b, 137c, 138a, 138b, 138c, 138d, 138f, 138g, 138h, 139a, 139b, 139c, 139d, 139f, 139g, 140a, 140g, 140h, 140i, 140j, 141b, 141f, 141h, 142b, 142d, 142f, 143a, 143d, 143f, 143g, 143h, 143i, 143j, 144a, 144b, 144c, 144d, 144h, 144i, 144j, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 146a, 146b, 146c, 146d, 147a, 147f, 147g, 148a, 148b, 148d, 148g, 149f, 149g, 149i, 149j, 150f, 150k, 150l, 150n, 150o, 151c, 152a, 152b, 152c, 152d, 152f, 152g, 153a, 153b, 153c, 154a, 154b, 154c, 154d, 155a, 155b, 155c, 156a, 156b, 156c, 156d, 156f, 156g, 157a, 157b, 157c, 157d, 157h, 158a, 158b, 158c, 159f, 159g, 160b, 160c, 160d, 160f, 160g, 161a, 161b, 161c, 161d, 161f, 161g, 161h, 162a, 162b, 162c, 163a, 163b, 164a, 164b, 164d, 165a, 166a, 167a, 167b, 167d, 169a, 169b, 169d, 169f, 169g, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i, 172l, 172m, 173a, 173b, 175a, 175c, 175d, 175f, 175l, 175o, 175s, 175z, 175ax, 175bx, 175px, 175sx, 175tx, 175xx, 175yx, 175zx, 175ay, 175by, 175cx, 175cy, 175fy, 176a, 176b, 176c, 177a, 177b, 177c, 177d, 177f, 177g, 177h, 177i, 177j, 177k, 177l, 178d, 178g, 178i, 178j, 178k, 178l, 178s, 178t, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a, 183Aa, 183a, 184a, 185a, 186a, 187a, 188a, 188b, 188c, 188d, 188f, 188g, 188h, 188i, 189a, 190a, 191a, 192a, 195a, 196a, 197a, 198a, 199a, 200a, 201c, 201d, 201i, 201k, 201l, 201m, 201s, 201t, 201w, 201z, 201ax, 201bx, 201cx, 201Ah, 201Adx, 201Ahx, 201Aix, 201Anx, 201Aox, 202a, 202b, 202c, 202d, 202f, 202g, 203a, 203d, 203f, 203g, 203h, 204ax, 204bx, 204cx, 204d, 204f, 204o, 204p, 204r, 204s, 204t, 204w, 204x, 204y, 204z, 205b, 205f, 205g, 205h, 206b, 206d, 206g, 206h, 206i, 206j, 206l, 206p, 206r, 206x, 206z, 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 207h, 207i, 208a, 208b, 208c, 208d, 208g,</p>	
--	---	--

	<p>209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 209g, 209h, 209i, 209j, 209k, 210a, 210b, 210d, 210f, 210g, 210h, 210i, 210j, 211a, 211b, 211c, 211d, 212a, 212b, 212d, 212h, 212i, 213b, 214a, 214b, 214c, 214f, 214g, 214h, 214j, 215b, 216g, 216h, 217b, 217d, 217h, 217k, 217m, 217n, 218b, 218c, 218d, 218z, 218dx, 218ix, 218jx, 218mx, 219d, 219f, 219g, 219h, 220b, 220c, 220d, 220g, 220h, 220i, 220j, 220k, 220l, 220m, 220n, 220o, 220p, 220r, 220s, 220t, 220x, 220z, 220cx, 221a, 221b, 221Aa, 221Ab, 221Ac, 221Ad, 221Ag, 222a, 222b, 222c, 223a, 223b, 223c, 223f, 223g, 223h, 224a, 224b, 224c, 224d, 224g, 224h, 225a, 225b, 225c, 225d, 226a, 226b, 226c, 226d, 227d, 227g, 227h, 227i, 228a, 228b, 228c, 228d, 228i, 228j, 228k, 228m, 228n, 229a, 229b, 229c, 229d, 229f, 229g, 229h, 229i, 229j, 229k, 229l, 229m, 230a, 230c, 230f, 230g, 230h, 230j, 230k, 230l, 230m, 230n, 230o, 230p, 230r, 230s, 230t, 230w, 231b, 231c, 231d, 231f, 231g, 231h, 231i, 231k, 231l, 231n, 231o, 231p, 231r, 231s, 231t, 231w, 231x, 231y, 231ax, 231bx, 231cx, 231dx, 231fx, 231gx, 231hx, 231ix, 231jx, 231kx, 231lx, 231nx, 231ox, 231rx, 231sx, 231tx, 231wx, 231xx, 231yx, 231zx, 231Aa, 231Ab, 232a, 232c, 232h, 232k, 232m, 233a, 233b, 233c, 233g, 233h, 234a, 234b, 234d, 234g, 234h, 235c, 235d, 236f, 236g, 237a, 237b, 238b, 238c, 238d, 238g, 238h, 238i, 239a, 239b, 239c, 239d, 239f, 239g, 239h, 239i, 239j, 239k, 239l, 239m, 239n, 239o, 239p, 239s, 240b, 240c, 240d, 240f, 240g, 240h, 240i, 240m, 240n, 240o, 240s, 240w, 240x, 240y, 240z, 241a, 241b, 241c, 241d, 242a, 242b, 243a, 243c, 243g, 243j, 243k, 243l, 244g, 244h, 244i, 244j, 244k, 245c, 245d, 245f, 245g, 245h, 246a, 246b, 246c, 246d, 247a, 247b, 247c, 247d, 247f, 248a, 248b, 248c, 248d, 248f, 248g, 249a, 249b, 249c, 249d, 249f, 249g, 250a, 250b, 250c, 250d, 251a, 251b, 251c, 252a, 252b, 252c, 252d, 253f, 254a, 254b, 254c, 254d, 255a, 255b, 255c, 255d, 255f, 256a, 256b, 256d, 257a, 258a, 259a, 259b, 259c, 259d, 259f, 260a, 260b, 260c, 260d, 260f, 260g, 261a, 261b, 261c, 261d, 261f, 262a, 262b, 262c, 262d, 262f, 262g, 262h, 263a, 263b, 263c, 264a, 264b, 265a, 265b, 265c, 265d, 265f, 265g, 265h, 266a, 266h, 266j, 266k, 266m, 267a, 267b, 267c, 267d, 268a, 268b, 268c, 268d, 269a, 269c, 270a, 270c, 271a, 271b, 271c, 272a, 272b, 272c, 272d, 272f, 272g, 272h, 272i, 273a, 273b, 274f, 274g, 275f, 275g, 275h, 276g, 276h, 276i, 277a, 277b, 277c, 277d, 277l, 277m, 278a, 278g, 279a, 280a, 280b, 281a, 281b, 281c, 281d, 281f, 281g, 281h, 282a, 282b, 282c, 282d, 282f, 282g, 282h, 283c, 283g, 283h, 283i, 284a, 284b, 284c, 284d, 284f, 284k, 284l, 285d, 285h, 286a, 286b, 286c, 287a, 287b, 287c, 288a, 288b, 288c, 288d, 289a, 289b, 289c, 289d, 289f, 289g, 290a, 290b, 290c, 291a, 291b, 291c, 291d, 291f, 291g, 291h, 292b, 292c, 292d, 292f, 293a, 293b, 293c, 293d, 293f, 293g, 294a,</p>	
--	--	--

	<p>294b, 294c, 295a, 295b, 295d, 296a, 296b, 296c, 296d, 296g, 297a, 297b, 297c, 297d, 297f, 298a, 298b, 298c, 298d, 298f, 298g, 298h, 299h, 299i, 299n, 299r, 299x, 299y, 300a, 300i, 300j, 300k, 300l, 300m, 300n, 300o, 301b, 301l, 301n, 301o, 301p, 301s, 301z, 302a, 302b, 302c, 302d, 302f, 303a, 303b, 303c, 303f, 304a, 304b, 304c, 304d, 305a, 305b, 305c, 305d, 306a, 306b, 306c, 306d, 306f, 306g, 307a, 307c, 307i, 307j, 307k, 308a, 308b, 308c, 308g, 308h, 308i, 309a, 309b, 309c, 309d, 309f, 309g, 309h, 309i, 309j, 310a, 311a, 311b, 311c, 311d, 311f, 312a, 312b, 312c, 313a, 313b, 313c, 313d, 313f, 314c, 314d, 314f, 314g, 314i, 314j, 314k, 314l, 315a, 315b, 315c, 315f, 315g, 315h, 315i, 319a, 319b, 319c, 320a, 320b, 320c, 320d, 321a, 321b, 322a, 322c, 323a, 323b, 323c, 323d, 324a, 324b, 324c, 324d, 324f, 325a, 325b, 325c, 326a, 326b, 326c, 327a, 327b, 328a, 328b, 329a, 329b, 329c, 329d, 330a, 330b, 331a, 331b, 331c, 331d, 331f, 332a, 332b, 332c, 332d, 332g, 332h, 332i, 333a, 333b, 333f, 334i, 337a, 337b, 338a, 338b, 338c, 338d, 338f, 338g, 339a, 339b, 339c, 340a, 340b, 340c, 341b, 341c, 341d, 341f, 341g, 341i, 342a, 342b, 342c, 342d, 343a, 343b, 343c, 343d, 343f, 343g, 343h, 344a, 344b, 344c, 344d, 344f, 345a, 345b, 345c, 345d, 345f, 345g, 345h, 345i, 345j, 346a, 346b, 346c, 346d, 346f, 346g, 346h, 346i, 347a, 347b, 347c, 347f, 347g, 347h, 347i, 348a, 348b, 348c, 348d, 349a, 349b, 349c, 350b, 350c, 350d, 350f, 350g, 350i, 350j, 350k, 350l, 350m, 351a, 351b, 351c, 351d, 351f, 351g, 351h, 351i, 351j, 351k, 351l, 352a, 352b, 352c, 352d, 352f, 352g, 352h, 353a, 353b, 353c, 353d, 353f, 353g, 353h, 353i, 353j, 354a, 354b, 354c, 354d, 354f, 354h, 354i, 354j, 354k, 354l, 354m, 354n, 354o, 355a, 355c, 355d, 355f, 356a, 356b, 356c, 356d, 356f, 356g, 356h, 357a, 357b, 357c, 357f, 357g, 357h, 358a, 358b, 358c, 358d, 358f, 358g, 358h, 358k, 359a, 359b, 359d, 359f, 359g, 359j, 359k, 360a, 360b, 360c, 360d, 360f, 360g, 361a, 361b, 362a, 362c, 362f, 362g, 362h, 362i, 362j, 362l, 363a, 363b, 363f, 363g, 364a, 364b, 364d, 364f, 364g, 364i, 365a, 365b, 366a, 366b, 366c, 366d, 366f, 367a, 367b, 367c, 367d, 368a, 368b, 368c, 368d, 368f, 368g, 368h, 369b, 369c, 369f, 369g, 369h, 369i, 370h, 371a, 371b, 371c, 371d, 371f, 371g, 371h, 371i, 372a, 372b, 372c, 372d, 372f, 372g, 372h, 372i, 373a, 373b, 373c, 373d, 374a, 374b, 374c, 374d, 375b, 375c, 375d, 375f, 375g, 375h, 375i, 375j, 375k, 376b, 376f, 376h, 376i, 376j, 377a, 377c, 377d, 377f, 377g, 377h, 377i, 377j, 377m, 378d, 378f, 378g, 378h, 378i, 378j, 378l, 378m, 378n, 378o, 378p, 378r, 378s, 379a, 379d, 379f, 379g, 379h, 379i, 379j, 379k, 380b, 380c, 380d, 380f, 380g, 380h, 380i, 380j, 381a, 381b, 381c, 381d, 381f, 381g, 382c, 382d, 382f, 382g, 382h, 383b, 383c, 383d, 383f, 383g, 383h, 384a, 384b, 384c, 384d, 384f, 384g, 384h, 385a, 385b, 385c,</p>	
--	--	--

		<p>385d, 385f, 385g, 385h, 385i, 386a, 386b, 386c, 387a, 387b, 387c, 387d, 387f, 387g, 387h, 388a, 388c, 388d, 388f, 388g, 388h, 388i, 388j, 388k, 389a, 389b, 389c, 389d, 389f, 389g, 389h, 390a, 390b, 390c, 390d, 390f, 390g, 391a, 391b, 391c, 391d, 391f, 391g, 392a, 392b, 392c, 392d, 392f, 393f, 393g, 393i, 393j, 394b, 394c, 394d, 394f, 394g, 394h, 394i, 394j, 394k, 394l, 395a, 395b, 395c, 395d, 395f, 395g, 395h, 395i, 395j, 395k, 396a, 396b, 396c, 396d, 396f, 396g, 396h, 397a, 397b, 397c, 397d, 397f, 397g, 398a, 398b, 398c, 398d, 398f, 398g, 398i, 399a, 400a, 401a, 401b.</p> <p>2. Obręby ewidencyjne:</p> <p>1) Bryzgiel, gm. Nowinka, działki o numerach geodezyjnych – 17/1, 23/1, 23/2, 31, 32, 33, 36, 37/1, 40, 41, 42, 50/1, 50/2, 55, 97/10, 97/12;</p> <p>2) Krusznik, gm. Nowinka, działki o numerach geodezyjnych – 56/3, 58/1, 58/2, 59/1, 59/4, 59/5, 59/6, 72/1, 73, 74, 76/5, 77/1, 80/1, 90, 96, 121, 127, 159, 188, 195, 197, 206, 208, 209, 213/2, 214, 217, 218, 219, 225/5, 244/1, 244/2;</p> <p>3) Buda Ruska, gm. Krasnopol działka o numerze geodezyjnym 4/7;</p> <p>4) Mikołajewo, gm. Krasnopol, działka o numerze geodezyjnym 133;</p> <p>5) Czerwony Krzyż, gm. Krasnopol, działki o numerach geodezyjnych – 6/13, 55, 56;</p> <p>6) Magdalenowo i Wigry, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 7, 11, 60;</p> <p>7) Leszczewek, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 170/1, 173, 266/10, 267/11, 272, 526/1, 527/1, 598, 9, 10, 31, 32/3;</p> <p>8) Cimochowizna, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 26, 57, 58;</p> <p>9) Leszczewo, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 16, 17, 68;</p> <p>10) Gawrych Ruda, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 32/22, 32/27, 32/28;</p> <p>11) Burdeniszki, gm. Suwałki, działka o numerach geodezyjnych – 41, 48/4;</p> <p>12) Maćkowa Ruda, gm. Krasnopol, działki o numerach geodezyjnych – 169, 313, 295;</p> <p>13) Czerwony Folwark, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 8/11, 8/12, 8/13, 5/19, 20/2</p>	
3	Ochrona krajobrazowa	<p>Oddziały – 5b, 5d, 5f, 9b, 9f, 9g, 9h, 9i, 9o, 9p, 12bx, 12cx, 12fx, 12gx, 12x, 14c, 14d, 14f, 24o, 25k, 27k, 27p, 36Af, 36Ai, 36Aj, 36Ak, 36Al, 36Am, 36Ao, 39a, 39l, 40a, 40c, 47b, 49f, 49g, 49h, 49i, 49j, 49k, 49l, 49m, 53bx, 53r, 53s, 53t, 53w, 53x, 53y, 54c, 54f, 54m, 57axx, 57bxx, 57cxx, 57dxx, 57fxx, 57gxx, 57hxx, 57pz, 57rz, 57sz, 57tz, 57wz, 57xz, 57yz, 57zz,</p>	<p>2 770,07 (w tym grunty nie będące w użytkowaniu wieczystym WPN²⁾ –</p>

	<p>62g, 62h, 62i, 62j, 85a, 85b, 85f, 85g, 87g, 87h, 87j, 87k, 87l, 87m, 87n, 87o, 87p, 93Aa, 93Ac, 93Ag, 93Ah, 93Al, 106f, 107g, 107h, 107i, 107k, 107s, 117i, 117j, 117l, 117m, 117n, 117o, 117p, 117r, 117s, 140k, 141c, 148c, 148f, 149a, 149b, 149c, 149d, 149l, 150r, 150Aa, 150Ab, 158d, 175i, 175dx, 175dy, 175fx, 175g, 175gx, 175gy, 175h, 175hx, 175hy, 175ix, 175j, 175jx, 175k, 175kx, 175lx, 175m, 175mx, 175n, 175nx, 175ox, 175p, 175r, 175rx, 175t, 175w, 175wx, 175x, 175y, 178a, 178b, 178c, 178f, 178m, 178n, 178o, 178p, 178r, 178x, 201a, 201b, 201f, 201g, 201h, 201j, 201n, 201o, 201x, 201y, 201Ag, 201Ai, 201Aj, 201Ak, 201Al, 201Am, 201An, 201Ao, 201Ap, 201Ar, 201As, 201At, 201Aw, 201Ax, 201Ay, 201Az, 201Aax, 201Abx, 201Acx, 201Afx, 201Agx, 201Ajx, 201Aqx, 201Alx, 201Amx, 201Apx, 202Aa, 202Ab, 203b, 203c, 204a, 204b, 204c, 204g, 204h, 204i, 204j, 204k, 204l, 204m, 206ax, 206bx, 206cx, 206dx, 206f, 206fx, 206gx, 206hx, 206ix, 206jx, 206k, 206kx, 206lx, 206m, 206mx, 206n, 206o, 206s, 206t, 206w, 212j, 212k, 212l, 214i, 214k, 214l, 216j, 218cx, 218fx, 218gx, 218hx, 218y, 220a, 220w, 220y, 221Af, 228l, 230b, 230d, 230i, 231a, 231j, 240a, 240j, 240k, 240l, 240p, 240r, 240t, 243b, 243d, 243f, 243h, 243i, 244a, 244b, 244c, 244d, 244f, 244l, 245a, 245b, 245i, 247g, 248h, 259g, 274h, 274i, 281i, 283b, 283d, 283f, 284g, 284h, 284i, 290d, 292g, 299a, 299ax, 299c, 299s, 299t, 299w, 300b, 300d, 300g, 300p, 300r, 300s, 300t, 300w, 300x, 300y, 300z, 300ax, 300bx, 300cx, 300dx, 300fx, 300gx, 301a, 301t, 301w, 301x, 301y, 301ax, 301cx, 301dx, 304f, 307b, 307d, 307f, 307g, 307h, 308d, 308f, 308j, 320f, 322b, 337c, 338h, 354g, 355g 375a, 375l, 376c, 376d, 376k, 377b, 377k, 377l, 378t, 379b, 379l, 380k, 383i, 383j, 384i, 388l, 389i, 390h, 393b, 393c, 393d, 393k, 394m oraz grunty niebędące w użytkowaniu wieczystym WPN</p>	<p>2 517,97 ha)</p>
Razem		<p>15 089,74</p>

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.

Załącznik nr 5

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH
MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar WPN ²⁾ , po uzyskaniu zgody dyrektora	50

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych i turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	1. Jeziora: 1) Wigry (oddział 188), z wyłączeniem wysp; 2) Pierty (oddział 185), z wyłączeniem wyspy; 3) Leszczewek (oddział 190); 4) Omułówek (oddział 187); 5) Czarne koło Bryzgly (oddział 200); 6) Czarne koło Gawrych Rudy (oddział 197); 7) Mulaczysko (oddział 199); 8) Postaw (oddział 189l). 2. Rzeka Czarna Hańcza poniżej jeziora Wigry (oddziały – 399, 400, 401)	625 ³⁾
2	Muzeum Wigier w Starym Folwarku wraz z otoczeniem (oddział 93Af,g)	100
3	Ośrodek Edukacji Środowiskowej (oddziały – 148, 149, 158)	100
4	Centrum Informacji Turystycznej, wystawa przyrodnicza i sala audiowizualna w budynku dyrekcji WPN w Krzywem (oddział 49g)	100
5	Parking w Krzywem (oddział 49g)	100
6	Wystawa „Dobra Puszczańskie” (oddział 49j)	50
7	Obiekt edukacyjno-turystyczny „Dziupla” (oddział 49i)	150
8	Wystawa „Historia i tradycje rybactwa nad Wigrami” (Czerwony Folwark, oddział 175w)	50
9	Pole biwakowe „Jastrzęby” (oddział 230i)	200
10	Pole biwakowe „Za szkołą” (oddział 220p,y,z)	50

11	Pole biwakowe „Gremzdówka” (oddział 299a,c)	50
12	Pole biwakowe „Bindużka” (oddział 337c)	50
13	Stanica Klubu Żeglarskiego „Kamena” w Bryzglu (oddział 393b)	100
14	Ośrodek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajobrazowego w Starym Folwarku (działki 311, 553, obręb ewidencyjny Leszczewek)	50
15	Klub Wodny „Hańcza” w Starym Folwarku (działka 424, obręb ewidencyjny Leszczewek)	50
16	Ośrodek Wypoczynkowo-Żeglarski w Starym Folwarku (działka 552, obręb ewidencyjny Leszczewek)	50
17	Polana Powały (oddziały – 376c, d, 377b)	100
18	Miejsca odpoczynku (około 100 miejsc) rozmieszczone na przebiegu szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych	1000 ³⁾
19	Parking i cumowisko łodzi wędkarskich „Łysocha” (oddział 150r)	50
20	Cumowisko łodzi wędkarskich „Zakąty” (oddział 230d)	50
21	Parkingi „Słupie” (oddział 148a,g)	50
22	Wieża widokowa w Leszczewku (działka nr 125/3)	20
23	Wieża widokowa w Nowej Wsi (oddział 12bx)	10
24	Wieża widokowa w Kruszniku (oddział 218hx)	10
25	Pokoje gościnne w budynkach służbowych WPN: 1) siedziba Dyrekcji WPN w Krzywem (oddział 49g); 2) Mikołajewo nr 34 (oddział 204j); 3) Maćkowa Ruda nr 57 (oddział 206f)	25 ³⁾
26	Torowisko i przystanki Wigierskiej Kolei Wąskotorowej (oddziały – 244b, 245i, 375l, 376d,k, 377b,k,l, 378t, 379b,l, 380k, 383i,j, 384l, 388k,l, 389i, 390h, 393k, 394m, obręb ewidencyjny Bryzgiel, działki 101/9, 101/10)	200
27	Działka 261/18 w Starym Folwarku (własność Gminy Suwałki) – miejsce imprez i koncertów	300

III. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Plaża w Obwodzie Ochronnym Krzywe (oddział 47b nad Jeziorem Czarnym Huciańskim)	200
2	Plaża we wsi Stary Folwark (działka 553, obręb ewidencyjny Leszczewek) – ośrodek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	200
3	Plaża we wsi Stary Folwark (obok Muzeum Wigier), (oddział 93Ag)	100

4	Plaża Młodzieżowego Ośrodka Wypoczynkowego (działki 97/3, 97/13, obręb ewidencyjny Gawrych Ruda)	200
5	Teren rekreacyjny we wsi Gawrych Ruda (działka 129, obręb ewidencyjny Gawrych Ruda) – Kompleks Turystyczny „U Jawora”	100
6	Teren rekreacyjny we wsi Bryzgiel (działka 72/2, obręb ewidencyjny Bryzgiel)	50
7	Plaża nad jeziorem Mulaczysko (działka 147, obręb ewidencyjny Krusznik)	50
8	Teren rekreacyjny „Piaski” (oddział 212j)	100
9	Teren rekreacyjny nad Zatoką Krzyżańską jeziora Wigry (oddział 228m, n)	30
10	Teren rekreacyjny nad jeziorem Pierty (działka 20/31, obręb ewidencyjny Piertanie)	30
11	Działka 261/18 w Starym Folwarku (własność Gminy Suwałki) – miejsce imprez i koncertów	300

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Podana wartość określa łączną ilość osób, które mogą przebywać w miejscach wskazanych w wyliczeniu.

WYZNACZENIE MIEJSC POŁOWU RYB

Miejsce ¹⁾
1. Jeziora: 1) Wigry (oddział 188); 2) Pierty (oddział 185); 3) Leszczewek (oddział 190); 4) Omułówek (oddział 187); 5) Czarne koło Bryzgła (oddział 200); 6) Czarne koło Gawrych Rudy (oddział 197); 7) Mulaczysko (oddział 199); 8) Postaw (oddział 189a).
2. Rzeka Czarna Hańcza poniżej jeziora Wigry - Oddziały: 183a, 399a, 400a, 401a, 401b

Objaśnienia:

- ¹⁾ Obszar Wigierskiego Parku Narodowego jest podzielony na oddziały oznaczone liczbami lub liczbami i dużymi literami oraz pododdziały oznaczone małymi literami.